Ročník 1972

Sbírka zákonů

Československá socialistická republika

ČESKÁ SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA

SLOVENSKÁ SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA

Částka 2 **Vydána dne 20. února 1972** **Cena Kčs 3,20**

OBSAH:

5. Zákon o sociálním zabezpečení

6. Nařízení vlády Československé socialistické republiky o změně nařízení vlády Československé socialistické republiky č. 61/1971 Sb., o čestném odznaku „Za ochranu hranic ČSSR"

7. Redakční sdělení o opravě tiskových chyb

5

PŘEDSEDNICTVO FEDERÁLNÍHO SHROMÁŽDĚNÍ

vyhlašuje

úplné znění zákona ze dne 4. června 1964 č. 101 Sb., o sociálním zabezpečení, jak vyplývá ze změn a doplnění provedených zákonem ze dne 27. června 1968 č. 89 Sb., zákonem ze dne 19. prosince 1968 č. 161 Sb., zákonem ze dne 8. července 1970 č. 71 Sb. a zákonem ze dne 8. října 1971 č. 106 Sb. a dále z úprav provedených ústavními zákony ze dne 27. října 1968 č. 143 Sb., ze dne 20. prosince 1970 č. 125 Sb. a č. 126 Sb. a zákony ze dne 25. dubna 1968 č. 53 Sb., ze dne 28. prosince 1968 č. 207 Sb., ze dne 8. ledna 1969 č. 2 Sb. a ze dne 20. prosince 1970 č. 133 Sb.:

ZÁKON

o sociálním zabezpečení

Ústava Československé socialistické republiky zaručuje všem pracujícím právo na hmotné zabezpečení ve stáří a při neschopnosti k práci.

Toto právo je zajišťováno soustavou sociálního zabezpečení, které se rozvíjí v souladu s možnostmi a potřebami celého národního hospodářství.

Socialistická společnost vytváří na základě neustálého rozvoje výrobních sil a zdokonalování výrobních vztahů stále příznivější předpoklady k zlepšování životních a pracovních podmínek a k všestrannému uspokojování hmotných a kulturních potřeb pracujících. Tyto zlepšující se pracovní a životní podmínky a neustálé prohlubování zdravotní a sociální péče se již dnes projevují nejen ve zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva, ale i v prodlužování pracovní aktivity. Vývoj v tomto směru bude dále urychlován postupným odstraňováním těžkých a zdraví škodlivých prací, zaváděním nové techniky, zejména komplexní mechanizací a automatizací výroby, postupným zkracováním pracovní doby a dalším prohlubováním a zlepšováním léčebně preventivní péče.

Tomuto vývoji napomáhá i systém sociálního zabezpečení, který má podporovat uvědomělé prodlužování pracovní aktivity a přispívat k tomu, aby také pracující, kteří získají právo na odchod do důchodu, podle svých schopností pomáhali k dalšímu rozvoji socialistické společnosti.

Systém sociálního zabezpečení musí zajišťovat, aby všech materiálních a finančních prostředků věnovaných naší společností na sociální potřeby bylo co nejúčelněji využíváno v souladu se zájmy

a potřebami dalšího rozvoje našeho národního hospodářství a aby při rozdělování těchto prostředků byly zabezpečeny především oprávněné potřeby těch pracujících, kteří pro stáří nebo invaliditu nemohou uspokojovat své potřeby vlastní prací. Tato zásada vyžaduje, aby v soustavě důchodového zabezpečení byla více uplatněna hlediska sociální, zejména zmenšením rozpětí mezi vyššími a nižšími důchody, čehož bude dosaženo zdaněním vyšších důchodů a zvyšováním nízkých důchodů vyššími částkami při další práci.

Důchodové zabezpečení příslušníků ozbrojených sil z povolání a příslušníků bezpečnostních sborů se přizpůsobuje důchodovému zabezpečení ostatních pracujících.

Nároky z důchodového zabezpečení se zajišťují všem pracujícím na základě práce. Z důchodového zabezpečení se proto odstraňují pozůstatky dřívějších sociálně pojišťovacích kapitalistických systémů.

Společenský význam péče o děti vyžaduje výhodnější úpravu nároků pracujících matek, zejména snížením věkové hranice pro právo na starobní důchod u žen s více dětmi a zhodnocením péče o děti pro nároky z důchodového zabezpečení.

Dávky a služby sociálního zabezpečení poskytuje stát.

Na provádění sociálního zabezpečení se účastní pracující v nejširší míře prostřednictvím národních výborů a svých společenských organizací.

K provedení těchto zásad, stanovených XII. sjezdem Komunistické strany Československa, Národní shromáždění Československé socialistické republiky se usneslo na tomto zákoně:

Rozsah sociálního zabezpečení

§ 1

(1) Sociální zabezpečení podle tohoto zákona zahrnuje:

1. důchodové zabezpečení

a) pracovníků (pracujících v pracovním nebo v učebním poměru a členů výrobních družstev),

b) pracujících, kteří mají podle tohoto zákona, předpisů vydaných k jeho provedení nebo podle jiných předpisů v důchodovém zabezpečení práva a povinnosti jako pracovníci, zejména funkcionářů národních výborů, funkcionářů komisí lidové kontroly,*) soudců z povolání, advokátů — členů advokátních organizací, studentů a vědeckých a uměleckých aspirantů,

c) příslušníků ozbrojených sil a příslušníků bezpečnostních sborů z povolání,

d) ostatních občanů konajících službu v ozbrojených silách, příslušníků Lidových milicí, pomocníků Pohraniční stráže a členů Pomocné stráže Veřejné bezpečnosti, pokud nejsou zabezpečeni podle jiných předpisů**),

e) bojovníků proti fašismu, obětí války a fašistické persekuce v době nesvobody, jakož i účastníků osvobozovacích bojů za první světové války (dále jen „účastníci odboje") a účastníků přípravy k obraně Československé socialistické republiky, pokud nejsou zabezpečeni podle jiných předpisů**),

f) účastníků krátkodobých nebo neplacených brigád, dobrovolných požárníků, dobrovolných zdravotníků Československého červeného kříže, účastníků organizované tělesné výchovy a dalších pracujících, o nichž to stanoví prováděcí předpisy, a to pro případ pracovního úrazu,

g) spisovatelů, hudebních skladatelů, výtvarných umělců, architektů, vědeckých pracovníků, novinářů, výkonných umělců a artistů (dále jen „umělci");

2. zabezpečení členů rodin občanů konajících službu v ozbrojených silách, pokud nejsou zabezpečeni podle jiných předpisů**);

3. zabezpečení důchodců v nemoci;

4. služby sociálního zabezpečení.

(2) Sociální zabezpečení zahrnuje též důchodové zabezpečení pozůstalých po osobách uvedených v odstavci 1 č. 1.

§ 2

Zvláštní zákon upravuje sociální zabezpečení družstevních rolníků.***)

ČÁST PRVNÍ

DŮCHODOVÉ ZABEZPEČENÍ PRACOVNÍKŮ

Díl první

Základní ustanovení

§ 3

Druhy dávek důchodového zabezpečení

Z důchodového zabezpečení se poskytují tyto dávky:

1. důchody
   a) starobní,
   b) invalidní a částečný invalidní,
   c) vdovský,
   d) sirotčí,
   e) manželky,
   f) osobní,
   g) sociální;
2. výchovné k důchodům;
3. zvýšení důchodu a výchovného pro bezmocnost.

*) Srov. zákon č. 103/1971 Sb.

**) Zákon č. 103/1964 Sb., o sociálním zabezpečení družstevních rolníků, ve znění zákonů č. 141/1965 Sb., č. 116/1967 Sb., č. 89/1968 Sb., č. 161/1968 Sb., č. 71/1970 Sb. a č. 106/1971 Sb. a prováděcí předpisy k tomuto zákonu.

***) Zákon č. 103/1964 Sb.

§ 4

Všeobecná ustanovení o podmínkách dávek

(1) Podmínky, za nichž se poskytují dávky důchodového zabezpečení, jsou uvedeny v ustanoveních o jednotlivých dávkách.

(2) Nároky na důchod starobní a invalidní (částečný invalidní) se řídí především
a) pracovní kategorií,
b) délkou doby zaměstnání a
c) výší výdělku.

§ 5

Pracovní kategorie

(1) Zaměstnání se pro účely důchodového zabezpečení zařazují podle druhů vykonávaných prací do tří pracovních kategorií:

1. do I. pracovní kategorie patří
   a) zaměstnání v hornictví pod zemí v hlubinných dolech,
   b) zaměstnání členů leteckých posádek a pracovníků soustavně činných v letadlech za letu,
   c) zaměstnání, v nichž se vykonávají zvlášť těžké a zdraví škodlivé práce v hutích nebo v těžkých chemických provozech,
   d) zaměstnání kesonářů a potápěčů,
   e) zaměstnání při konečném zpracování radioaktivních surovin,
   f) zaměstnání v hornictví vykonávaná pod spodní úrovní nadloží a na skrývce v povrchových dolech (lomech) na uhlí a na radioaktivní suroviny;
2. do II. pracovní kategorie patří ostatní zaměstnání, v nichž se vykonávají práce za zvlášť obtížných pracovních podmínek;
3. do III. pracovní kategorie patří všechna ostatní zaměstnání.

(2) Jako doby zaměstnání I. (II.) pracovní kategorie se započítávají též náhradní doby (§ 7 odst. 1), bylo-li zaměstnání I. (II.) pracovní kategorie přerušeno jen těmito dobami. Prováděcí předpisy stanoví, které doby odbojové činnosti a fašistické perzekuce a v jakém rozsahu se započítávají jako doby zaměstnání I. (II.) pracovní kategorie.

(3) Vláda stanoví, které druhy prací odůvodňují, aby zaměstnání bylo zařazeno do I. nebo II. pracovní kategorie, a jak se zařazení provádí.

§ 6

Doba zaměstnání

(1) Kde se podle tohoto zákona požaduje pro vznik nebo výši nároku na důchod určitá doba zaměstnání, rozumí se jí tyto doby od vzniku československého státu:

1. doba pracovního (učebního) poměru, doba činnosti v poměru člena výrobního družstva a doba jiné činnosti, po kterou pracující mají v důchodovém zabezpečení práva a povinnosti jako pracovníci (§ 1 odst. 1 č. 1 písm. b);
2. doba služby vojáka z povolání a příslušníka bezpečnostního sboru;
3. doba výluk, stávek a perzekuce pro činnost v revolučním dělnickém hnutí; jiná doba nezaměstnanosti se započítává v jednotlivých případech v rozsahu podle rozhodnutí okresního národního výboru;
4. doba studia na školách, včetně vysokých škol, potřebná k přípravě pro povolání po skončení povinné školní docházky; doba studia před 9. květnem 1945 se však započítává do doby zaměstnání jen pracovníku, z jehož celkové doby výdělečné činnosti od skončení studia do dne vzniku nároku na důchod připadají aspoň ¾ na dobu zaměstnání;
5. doba pracovního (učebního) poměru (pracovní činnosti) v cizině, má-li pracovník ke dni vzniku nároku na důchod trvalý pobyt v Československé socialistické republice a je
   a) československým občanem nebo
   b) cizím státním příslušníkem, který byl na území Československé socialistické republiky zaměstnán aspoň 10 let,

   pokud nevyplývá něco jiného z mezistátních úmluv.*)

(2) Doba pracovního (učebního) poměru (pracovní činnosti) se hodnotí jako doba zaměstnání, pokud pracovní poměr (pracovní činnost) zakládá nebo zakládal nemocenské pojištění podle předpisů platných pro pracovníky; nebyl-li pracovník účasten nemocenského pojištění proto, že nebyl k pojištění přihlášen, nebo proto, že zaměstnání nezakládalo podle předpisů tehdy platných nemocenské pojištění, hodnotí se zaměstnání pro účely tohoto zákona, jestliže by zakládalo účast na nemocenském pojištění podle předpisů platných v době vzniku nároku na důchod.

(3) Prováděcí předpisy stanoví,
a) které jiné doby se považují za dobu zaměstnání,
b) jak se zhodnotí doba důchodového zabezpečení získaná podle předpisů o důchodovém zabezpečení družstevních rolníků nebo podle předpisů o důchodovém pojištění jednotlivě hospodařících rolníků a jiných osob samostatně hospodařících.

§ 7

Náhradní doby

(1) Trvalo-li zaměstnání aspoň rok, započítá-

*) Srov. zákon č. 161/1969 Sb., o některých důsledcích neoprávněného pobytu pracovníků v cizině.

vají se do doby zaměstnání též tyto doby (náhradní doby):

a) doba služby v československých ozbrojených silách, pokud tato služba nebyla vykonávána jako povolání; doba jiné vojenské služby se započítává v rozsahu, který stanoví prováděcí předpisy;

b) doba odbojové činnosti a věznění (internace) z politických, národnostních nebo rasových důvodů v době nesvobody*); tyto doby se započítávají v rozsahu, který stanoví prováděcí předpisy;

c) doba, po kterou pracovník nebyl nebo nemohl být v pracovním poměru v době nesvobody z důvodu politického, národního nebo rasového útisku;

d) doba, po kterou žena pečovala o dítě (i osvojené nebo jiné dítě, které převzala do péče nahrazující péči rodičů) ve věku do tří let anebo o invalidního nezletilce, který potřeboval stálé péče a nebyl umístěn v ústavu sociální péče;

od 1. října 1948 též

e) doba, po kterou měl pracovník nárok na peněžité dávky nemocenského pojištění poskytované místo mzdy;

f) doba odborného nebo politického školení;

g) doba přípravy pro povolání, která se provádí podle předpisů o pracovní rehabilitaci;

h) doba pobírání invalidního důchodu nebo dávky, která se považuje od 1. ledna 1957 za invalidní důchod, avšak jen pro vznik nároku na důchod;

od 1. ledna 1957 též

ch) doba pobírání částečného invalidního důchodu, po kterou byl vyplácen příspěvek před umístěním do zaměstnání.

(2) Kryje-li se doba zaměstnání a náhradní doba, započte se jen doba, jejíž započet je pro pracovníka výhodnější. Totéž platí, kryjí-li se navzájem doby zaměstnání nebo náhradní doby.

§ 8

Přerušení zaměstnání

(1) Bylo-li zaměstnání (§ 6 a 7) přerušeno po dobu nepřesahující pět roků, započítává se doba zaměstnání před přerušením; trvalo-li však přerušení zaměstnání déle než pět roků, započítává se doba zaměstnání před přerušením, jen jestliže zaměstnání trvalo po přerušení aspoň tři roky.

(2) Pokud bylo zaměstnání přerušeno z vážných důvodů, posuzují se nároky z důchodového zabezpečení tak, jakoby pracovník nepřerušil zaměstnání; doba přerušení se však nezapočítává do doby zaměstnání. O tom, zda zaměstnání bylo přerušeno z vážných důvodů, rozhoduje na žádost pracovníka okresní národní výbor. Žádost je nutno podat do dvou roků ode dne, kterým bylo zaměstnání přerušeno.

§ 9

Průměrný měsíční výdělek

(1) Starobní a invalidní (částečný invalidní) důchod se vyměřuje z průměrného měsíčního výdělku.

(2) Průměrný měsíční výdělek se zjišťuje z hrubých výdělků za posledních 10, popřípadě za posledních 5 kalendářních roků před rokem, v němž vznikl nárok na důchod, podle toho, co je pro pracovníka výhodnější. Byl-li pracovník po vzniku nároku na starobní důchod dále nepřetržitě zaměstnán, zjišťuje se průměrný měsíční výdělek pro vyměření starobního důchodu z hrubých výdělků za posledních 10 (5) kalendářních roků před rokem, v němž pracovník skončil zaměstnání, pokud je tento výpočet pro něj výhodnější než výpočet podle ustanovení první věty.

(3) Převyšuje-li průměrný měsíční výdělek vypočtený za dobu uvedenou v předchozím odstavci částku 2000 Kčs, bere se v počet částka 2000 Kčs v plné výši a z částky přesahující 2000 Kčs jedna třetina, nejvýše však částka 1000 Kčs.

(4) Starobní nebo invalidní (částečný invalidní) důchod toho, kdo požívá nebo již požíval některý z těchto důchodů, nesmí být vyměřen z nižšího průměrného měsíčního výdělku, než kolik činil průměrný měsíční výdělek, z něhož byl vyměřen dřívější důchod.

Díl druhý

Dávky důchodového zabezpečení

Starobní důchod

§ 10

Pracovník má podle délky doby zaměstnání a podle dosaženého věku nárok na plný starobní důchod nebo na poměrný starobní důchod.

§ 11

Podmínky pro nárok na plný starobní důchod

(1) Na plný starobní důchod má nárok pracovník, který byl zaměstnán nejméně 25 roků a v době trvání zaměstnání dosáhl věku aspoň 60 let.

(2) Na plný starobní důchod má nárok též pracovník, který byl zaměstnán nejméně 25 roků a dosáhl věku aspoň

*) Zákon č. 255/1946 Sb., o příslušnících československé armády v zahraničí a o některých jiných účastnících národního boje za osvobození,
dekret č. 53/1945 Sb., o odčinění křivd československým veřejným zaměstnancům, a
zákon č. 47/1946 Sb., o odstranění křivd a o některých ochranných opatřeních v oboru veřejnoprávního sociálního pojištění.

a) 55 let, jestliže konal nejméně 20 roků zaměstnání uvedené v § 5 odst. 1 č. 1 písm. a) až e) a toto zaměstnání trvalo při dosažení uvedeného věku;

b) 58 let, jestliže konal nejméně 20 roků zaměstnání uvedené v § 5 odst. 1 č. 1 písm. f) a toto zaměstnání trvalo při dosažení uvedeného věku.

(3) Žena má nárok na plný starobní důchod, jestliže byla zaměstnána nejméně 25 roků a v době trvání zaměstnání dosáhla věku aspoň

a) 53 let a vychovala pět nebo více dětí,
b) 54 let a vychovala tři nebo čtyři děti,
c) 55 let a vychovala dvě děti,
d) 56 let a vychovala jedno dítě,
e) 57 let a nevychovala žádné dítě,

pokud pro ni není výhodnější ustanovení předchozího odstavce.

(4) Při posuzování nároku ženy na starobní důchod se přihlíží k jejím (i osvojeným) dětem a k dětem, které převzala do péče nahrazující péči rodičů.

(5) Vzniku nároku na starobní důchod podle předchozích odstavců nebrání, jestliže pracovník nebyl zaměstnán nejdéle po dobu dvou roků bezprostředně před dosažením věku potřebného pro nárok na tento důchod.

§ 12

Podmínky pro nárok na poměrný starobní důchod

(1) Na poměrný starobní důchod má nárok pracovník, který byl zaměstnán po dobu kratší než 25 roků, avšak nejméně 10 roků, jestliže v době trvání zaměstnání dosáhl věku aspoň 65 let.

(2) Žena má nárok na poměrný starobní důchod nejen podle předchozího odstavce, nýbrž též, jestliže byla zaměstnána po dobu kratší než 25 roků, avšak nejméně 20 roků, dosáhla v době trvání zaměstnání věku aspoň

a) 60 let a vychovala aspoň jedno dítě, nebo
b) 62 let a nevychovala žádné dítě.

(3) Ustanovení § 11 odst. 4 a 5 platí obdobně.

Výše starobního důchodu

§ 13

Výše plného starobního důchodu

(1) Základní výměra plného starobního důchodu pracovníka, který splnil podmínky stanovené pro nárok na tento důchod, činí

a) 60 % průměrného měsíčního výdělku, byl-li pracovník zaměstnán z potřebné doby zaměstnání 25 roků nejméně 20 roků v I. pracovní kategorii a trvalo-li zaměstnání této kategorie ke dni vzniku nároku na důchod;

b) 55 % průměrného měsíčního výdělku, byl-li pracovník zaměstnán z potřebné doby zaměstnání 25 roků nejméně 20 roků ve II. pracovní kategorii a trvalo-li zaměstnání této kategorie ke dni vzniku nároku na důchod;

c) 50 % průměrného měsíčního výdělku v ostatních případech.

(2) K základní výměře podle předchozího odstavce se přičítají pracovníkům uvedeným pod písm. a) a b) od 21. roku zaměstnání a pracovníkům uvedeným pod písm. c) od 26. roku zaměstnání za každý rok zaměstnání

I. pracovní kategorie . . . . . 2 %,
II. pracovní kategorie . . . . . 1,5 % a
III. pracovní kategorie . . . . . 1 %

průměrného měsíčního výdělku, avšak jen do výše stanovené v odstavci 4; přitom se započítává jen doba zaměstnání vykonávaného po dosažení věku 18 let.

(3) Jestliže byl pracovník zaměstnán střídavě v různých pracovních kategoriích, včítá se pro zvýšení důchodu podle předchozího odstavce do prvých 25 roků zaměstnání vždy nejprve doba zaměstnání III. pracovní kategorie, poté doba zaměstnání II. pracovní kategorie a naposled doba zaměstnání I. pracovní kategorie.

(4) Starobní důchod činí ke dni vzniku nároku

a) nejvýše 70 % průměrného měsíčního výdělku, byl-li pracovník z potřebné doby zaměstnání 25 roků zaměstnán nejméně 20 roků ve II. pracovní kategorii;

b) nejvýše 60 % průměrného měsíčního výdělku, jestliže pracovník nesplňuje uvedenou podmínku.

(5) Byl-li pracovník z potřebné doby zaměstnání 25 roků zaměstnán nejméně 20 roků v I. pracovní kategorii, není výše starobního důchodu omezena podle předchozího odstavce.

§ 14

Výše poměrného starobního důchodu

Poměrný starobní důchod činí za každý rok zaměstnání 2 % průměrného měsíčního výdělku*).

Nárok na starobní důchod při dalším zaměstnání

§ 15

(1) Rozvoj výrobních sil a stálé zvyšování životní úrovně a péče o zdraví pracujících umožňují, aby pracující, kteří splní podmínky pro nárok na starobní důchod, pokračovali podle svých fyzických a duševních schopností v dalším zaměstnání. Vzhledem k zájmu společnosti i k posílení hmotného zájmu pracujících na dalším zaměstnání zvyšuje se

*) Tj. $^1/_{25}$ z 50 % průměrného měsíčního výdělku.

nárok na starobní důchod za dobu dalšího zaměstnání podle dalších ustanovení.

(2) Závody jsou povinny ve spolupráci se závodními výbory základních organizací Revolučního odborového hnutí vytvářet v souladu s potřebami národního hospodářství příznivé předpoklady pro další zaměstnávání těch pracovníků, kteří nepoužijí svého práva na odchod do důchodu a rozhodnou se pokračovat v práci i po vzniku nároku na starobní důchod.

(3) Pracovní poměr s pracovníky, kteří dosáhli věku potřebného pro nárok na plný starobní důchod, lze rozvázat výpovědí jen po předchozím souhlasu okresního národního výboru.

(4) Starobní důchod se po dobu dalšího zaměstnání a pracovní činnosti v jednotném zemědělském družstvu neposkytuje, pokud vláda nestanoví výjimky (§ 58).

§ 16

Zvýšení nároku na plný starobní důchod

(1) Pracovníku, který je zaměstnán po vzniku nároku na plný starobní důchod a nepobírá invalidní důchod, zvyšuje se nárok na plný starobní důchod za každý další rok zaměstnání o 4 % průměrného měsíčního výdělku a při neukončeném roku zaměstnání o 1 % průměrného měsíčního výdělku za každé tři měsíce zaměstnání.

(2) Plný starobní důchod činí po zvýšení podle předchozího odstavce nejméně

440 Kčs měsíčně, trvalo-li další zaměstnání celkem aspoň rok,

480 Kčs měsíčně, trvalo-li další zaměstnání celkem aspoň dva roky, a

520 Kčs měsíčně, trvalo-li další zaměstnání celkem aspoň tři roky.

(3) Do doby dalšího zaměstnání se nezapočítávají náhradní doby.

§ 17

Zvýšení nároku na poměrný starobní důchod

(1) Pracovníku, který je zaměstnán po vzniku nároku na poměrný starobní důchod a nepobírá invalidní důchod, zvyšuje se nárok na poměrný starobní důchod za každý další rok zaměstnání až do vzniku nároku na plný starobní důchod o 2 % průměrného měsíčního výdělku.

(2) Poměrný starobní důchod pracovníka, který byl zaměstnán do dne vzniku nároku na tento důchod nejméně 15 roků, činí po zvýšení podle předchozího odstavce nejméně

330 Kčs měsíčně, trvalo-li další zaměstnání celkem aspoň rok,

360 Kčs měsíčně, trvalo-li další zaměstnání celkem aspoň dva roky, a

400 Kčs měsíčně, trvalo-li další zaměstnání celkem aspoň tři roky.

(3) Po dovršení 25 roků zaměstnání zvyšuje se nárok na starobní důchod podle ustanovení o zvyšování nároku na plný starobní důchod.

(4) Do doby dalšího zaměstnání se nezapočítávají náhradní doby.

§ 18

Nejnižší a nejvyšší výměra starobního důchodu

(1) Starobní důchod spolu s jakýmkoli jiným důchodem z důchodového zabezpečení (pojištění) nesmí přesahovat částku

2200 Kčs měsíčně, byl-li pracovník zaměstnán celkem nejméně 20 roků v I. pracovní kategorii a trvalo-li zaměstnání této kategorie ke dni vzniku nároku na důchod;

1800 Kčs měsíčně, byl-li pracovník zaměstnán celkem nejméně 20 roků v I. pracovní kategorii a zaměstnání této kategorie netrvalo ke dni vzniku nároku na důchod, nebo byl-li zaměstnán celkem nejméně 20 roků ve II. pracovní kategorii;

1600 Kčs měsíčně v ostatních případech.

Částkou převyšující tyto výměry se starobní důchod vyměří, jen pokud jde o zvýšení starobního důchodu za dobu dalšího zaměstnání po vzniku nároku na tento důchod; důchod spolu s tímto zvýšením a s jakýmkoliv jiným důchodem z důchodového zabezpečení (pojištění) nesmí však přesáhnout částku 2500 Kčs měsíčně.

(2) Plný starobní důchod činí nejméně 400 Kčs měsíčně.

(3) Poměrný starobní důchod činí nejméně 300 Kčs měsíčně .

(4) Starobní důchod činí však nejvýše 90 % průměrného měsíčního výdělku neomezeného podle § 9 odst. 3 a sníženého o částku rovnou dani ze mzdy stanovené ke dni vzniku nároku na důchod.

(5) Je-li starobní důchod jediným zdrojem příjmu důchodce, může být zvýšen na částku 550 Kčs měsíčně; má-li důchodce též jiný příjem (důchod), může být starobní důchod zvýšen tak, aby úhrn tohoto důchodu a jiného příjmu (důchodu) činil 550 Kčs měsíčně. Je-li na důchod odkázán též rodinný příslušník důchodce, může být tento důchod zvýšen na částku 900 Kčs měsíčně; má-li důchodce nebo takový rodinný příslušník též jiný příjem (důchod), může být starobní důchod zvýšen tak, aby úhrn tohoto důchodu a jiného příjmu (důchodu) činil 900 Kčs měsíčně. Splňují-li podmínky pro zvýšení důchodu oba manželé (druh a družka), lze zvýšit jen důchod jednoho z nich o rozdíl mezi částkou 900 Kčs a úhrnem důchodů a jiných příjmů obou manželů (druha a družky). Starobní důchod zvýšený podle předchozích vět lze vyměřit i nad 90 % průměrného měsíčního výdělku (odstavec 4).

(6) Důchod podle předchozího odstavce lze zvýšit, jen nemůže-li si důchodce (rodinný příslušník) pro stáří, zdravotní stav nebo jiné vážné důvody zvýšit životní úroveň vlastní prací. Při zvýšení důchodu podle uvedeného ustanovení se nehledí k výchovnému, zvýšení důchodu (výchovného) pro bezmocnost, k příspěvkům z doplňkové sociální péče, k pracovnímu příjmu důchodce nebo jeho rodinného příslušníka z činnosti, která netrvá déle než 60 pracovních dnů v kalendářním roce, ani k pracovnímu příjmu důchodce nebo jeho rodinného příslušníka staršího 70 let. Zvýšení důchodu se nezapočítává do výše důchodu rozhodné pro výpočet důchodů pozůstalých.

Invalidní (částečný invalidní) důchod

§ 19

(1) Socialistická společnost pečuje o zdraví pracovníků a rozvíjení jejich pracovní schopnosti. Pracovníkům, jejichž nepříznivý zdravotní stav působí změnu, pokles nebo ztrátu pracovní schopnosti, poskytují zdravotnické orgány a orgány sociálního zabezpečení ve spolupráci s orgány Revolučního odborového hnutí a v součinnosti se závody péči, aby potřebnou léčbou, převedením k vhodné práci, úpravou pracovních podmínek a účelnou pracovní rehabilitací (§ 68) si udrželi nebo získali vhodné zaměstnání a tím si zabezpečili dosavadní životní úroveň.

(2) Při dlouhodobém poklesu nebo ztrátě pracovní schopnosti se pracovníci zabezpečují invalidním (částečným invalidním) důchodem. Pokud povaha zdravotního poškození a věk pracovníků připouštějí zlepšení jejich zdravotního stavu a obnovení pracovní schopnosti, přiznává se invalidní (částečný invalidní) důchod na dobu trvání plné (částečné) invalidity a vhodnou pracovní rehabilitací se umožňuje, aby důchodci znovu získali pracovní schopnost, popřípadě mohli vhodně využít zbývající pracovní schopnosti.

§ 20

Podmínky pro nárok na invalidní (částečný invalidní) důchod

(1) Invalidní (částečný invalidní) důchod náleží pracovníku, který byl zaměstnán po dobu potřebnou pro nárok na důchod (§ 21) a v době trvání zaměstnání nebo nejpozději do dvou roků po jeho skončení se stal plně (částečně) invalidním.

(2) Invalidní důchod však nenáleží pracovníku, který v době vzniku plné invalidity již splnil podmínky pro nárok na starobní důchod, pokud plná invalidita není následkem pracovního úrazu (§ 22).

(3) Pracovník je plně invalidní, jestliže pro dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav

a) je neschopen vykonávat jakékoli soustavné zaměstnání nebo výkon takového zaměstnání by vážně zhoršil jeho zdravotní stav, anebo

b) je sice schopen vykonávat soustavné zaměstnání, avšak jen zcela nepřiměřené jeho dřívějším schopnostem a společenskému významu dosavadního povolání.

(4) Pracovník je částečně invalidní, jestliže jeho výdělek podstatně poklesl proto, že pro dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav je schopen vykonávat

a) dosavadní nebo jiné stejně kvalifikované zaměstnání jen za zvlášť ulehčených pracovních podmínek anebo

b) jen jiné zaměstnání méně kvalifikované.

§ 21

Doba zaměstnání potřebná pro nárok na invalidní (částečný invalidní) důchod

(1) Doba zaměstnání potřebná pro nárok na invalidní (částečný invalidní) důchod činí u pracovníků ve věku

do 20 let	méně než rok,
nad 20 let do 22 let	1 rok,
nad 22 let do 24 let	2 roky,
nad 24 let do 26 let	3 roky,
nad 26 let do 28 let	4 roky,
nad 28 let	5 roků.

Doba zaměstnání potřebná pro nárok pracovníka ve věku nad 28 let se zjišťuje z posledních 10 roků počítaných zpět od vzniku plné (částečné) invalidity.

(2) Získal-li pracovník potřebnou dobu zaměstnání v některém z věkových pásem uvedených v předchozím odstavci a byl-li dále zaměstnán, považuje se za získanou doba zaměstnání potřebná v nejblíže vyšším věkovém pásmu.

(3) Bez ohledu na délku doby zaměstnání vznikne nárok na invalidní (částečný invalidní) důchod,

a) stane-li se pracovník plně (částečně) invalidním následkem pracovního úrazu nebo

b) stane-li se plně (částečně) invalidní vdova, která při vzniku plné (částečné) invalidity již nemá nárok na vdovský důchod, jestliže vstoupila nejpozději do jednoho roku po zániku nároku na vdovský důchod do zaměstnání a pokračovala v něm až do dne, kdy se stala plně (částečně) invalidní; toto ustanovení se

však nevztahuje na vdovu, které z důvodů plné invalidity znovu vznikne nárok na vdovský důchod.

§ 22

Pracovní úraz

(1) Pracovním úrazem je úraz, který pracovník utrpěl při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním. Stejné nároky jako při pracovním úrazu má též pracovník, který utrpěl úraz

a) cestou do zaměstnání a zpět, jestliže ji podstatně nepřerušil z příčin nesouvisících se zaměstnáním,

b) při činné účasti na opatřeních proti živelním pohromám a při odstraňování následků živelních pohrom nebo při záslužné činnosti konané bez právního závazku ve prospěch celku,

c) při výkonu veřejné funkce,

d) při některých zvláštních druzích činnosti stanovených prováděcími předpisy.

(2) Pracovním úrazům se kladou na roveň nemoci z povolání; které nemoci jsou nemocemi z povolání, stanoví prováděcí předpisy.

§ 23

Výše invalidního důchodu

(1) Byl-li pracovník zaměstnán přede dnem vzniku nároku na invalidní důchod nejméně 25 roků nebo po dobu, jež s přičtením doby od vzniku nároku na důchod do dosažení věku 60 let u mužů a věku 57 let u žen dosahuje nejméně 25 roků, činí základní výměra invalidního důchodu

a) 60 % průměrného měsíčního výdělku, byl-li pracovník zaměstnán nejméně 20 roků v I. pracovní kategorii a trvalo-li zaměstnání této kategorie ke dni vzniku nároku na důchod, anebo stal-li se plně (částečně) invalidním následkem pracovního úrazu utrpěného při plnění pracovních úkolů v zaměstnání I. pracovní kategorie nebo v přímé souvislosti s ním;

b) 55 % průměrného měsíčního výdělku, byl-li pracovník zaměstnán nejméně 20 roků ve II. pracovní kategorii a trvalo-li zaměstnání této kategorie ke dni vzniku nároku na důchod, anebo stal-li se plně (částečně) invalidním následkem pracovního úrazu utrpěného při plnění pracovních úkolů v zaměstnání II. pracovní kategorie nebo v přímé souvislosti s ním;

c) 50 % průměrného měsíčního výdělku v ostatních případech.

(2) K základní výměře podle předchozího odstavce se přičítají pracovníkům uvedeným pod písm. a) a b) od 21. roku zaměstnání a pracovníkům uvedeným pod písm. c) od 26. roku zaměstnání za každý rok

zaměstnání I. pracovní kategorie . . . 2 %,

zaměstnání II. pracovní kategorie . . 1,5 %,

zaměstnání III. pracovní kategorie . . 1 %,

přičtené doby . . . . . 1 %

průměrného měsíčního výdělku, avšak jen do výše stanovené v odstavci 4; přitom se započítává jen doba po dosažení věku 18 let.

(3) Jestliže byl pracovník zaměstnán střídavě v různých pracovních kategoriích, včítá se pro zvýšení důchodu podle předchozího odstavce do prvých 25 roků zaměstnání vždy nejprve doba zaměstnání III. pracovní kategorie, poté doba zaměstnání II. pracovní kategorie a naposled doba zaměstnání I. pracovní kategorie.

(4) Invalidní důchod činí

a) nejvýše 70 % průměrného měsíčního výdělku, byl-li pracovník zaměstnán nejméně 20 roků ve II. pracovní kategorii anebo stal-li se plně (částečně) invalidním následkem pracovního úrazu utrpěného při plnění pracovních úkolů v zaměstnání II. pracovní kategorie nebo v přímé souvislosti s ním;

b) nejvýše 60 % průměrného měsíčního výdělku, jestliže pracovník nesplňuje uvedenou podmínku.

(5) Byl-li pracovník zaměstnán nejméně 20 roků v I. pracovní kategorii anebo stal-li se plně (částečně) invalidním následkem pracovního úrazu utrpěného při plnění pracovních úkolů v zaměstnání I. pracovní kategorie nebo v přímé souvislosti s ním, není výše invalidního důchodu omezena podle předchozího odstavce.

§ 24

Nebyl-li pracovník zaměstnán přede dnem vzniku nároku na důchod nejméně 25 roků nebo jestliže doba jeho zaměstnání s přičtením doby od vzniku nároku na důchod do dosažení věku 60 let u mužů a věku 57 let u žen nečiní nejméně 25 roků, činí invalidní důchod 2 % průměrného měsíčního výdělku za každý rok zaměstnání a přičtené doby.

§ 25

Výše částečného invalidního důchodu

Částečný invalidní důchod činí polovinu invalidního důchodu; přitom však neplatí ustanovení o nejnižší výměře invalidního důchodu (§ 28 odstavec 2 a 4).

§ 26

Výše invalidního (částečného invalidního) důchodu při pracovním úrazu

(1) Invalidní důchod pracovníka, jehož plná invalidita je následkem pracovního úrazu, je o 10 % průměrného měsíčního výdělku vyšší než invalidní důchod vypočtený podle § 23 a 24.

(2) Částečný invalidní důchod pracovníka, jehož částečná invalidita je následkem pracovního úrazu, činí polovinu invalidního důchodu, který by náležel při pracovním úrazu; přitom však neplatí ustanovení o nejnižší výměře invalidního důchodu.

§ 27

Invalidní (částečný invalidní) důchod v mimořádných případech

(1) Invalidní (částečný invalidní) důchod náleží ode dne podání žádosti též pracovníku, který se stal plně (částečně) invalidním

a) před vstupem do zaměstnání, jestliže byl zaměstnán po dobu potřebnou pro nárok na důchod; jde-li však o pracovníka mladšího 24 let, činí potřebná doba zaměstnání aspoň dva roky;

b) po vstupu do zaměstnání, nebyl zaměstnán po dobu potřebnou pro nárok na důchod před vznikem plné (částečné) invalidity, byl však zaměstnán po potřebnou dobu v posledních 10 letech před podáním žádosti.

(2) Občanu, který pro plnou invaliditu vzniklou v mládí nemohl být zaměstnán vůbec nebo po dobu potřebnou pro nárok na důchod a dosáhl věku 25 let, může být přiznán invalidní důchod až do výše 400 Kčs měsíčně.

(3) Za částečně invalidního se považuje též pracovník, jemuž dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav značně ztěžuje obecné životní podmínky, i když jeho výdělek podstatně nepoklesl; takovému pracovníku může být přiznán částečný invalidní důchod.

§ 28

Nejvyšší a nejnižší výměra invalidního důchodu

(1) Invalidní důchod spolu s jakýmkoliv jiným důchodem z důchodového zabezpečení (pojištění) nesmí přesahovat částku

2200 Kčs měsíčně, jestliže pracovník

byl zaměstnán v I. pracovní kategorii po dobu potřebnou pro nárok na invalidní důchod a trvalo-li zaměstnání této kategorie ke dni vzniku nároku na důchod, nebo

byl zaměstnán celkem nejméně 20 roků v I. pracovní kategorii a trvalo-li zaměstnání této kategorie ke dni vzniku nároku na důchod, anebo

se stal plně invalidním následkem pracovního úrazu utrpěného při plnění pracovních úkolů v zaměstnání I. pracovní kategorie nebo v přímé souvislosti s ním;

1800 Kčs měsíčně, jestliže pracovník

byl zaměstnán celkem nejméně 20 roků v I. pracovní kategorii a zaměstnání této kategorie netrvalo ke dni vzniku nároku na důchod, nebo

byl zaměstnán ve II. pracovní kategorii po dobu potřebnou pro nárok na invalidní důchod a trvalo-li zaměstnání této kategorie ke dni vzniku nároku na důchod, nebo

byl zaměstnán celkem nejméně 20 roků ve II. pracovní kategorii, anebo

se stal plně invalidním následkem pracovního úrazu utrpěného při plnění pracovních úkolů v zaměstnání II. pracovní kategorie nebo v přímé souvislosti s ním;

1600 Kčs v ostatních případech.

(2) Invalidní důchod činí nejméně 400 Kčs měsíčně.

(3) Invalidní důchod pracovníka staršího 20 let činí však nejvýše 90 % průměrného měsíčního výdělku neomezeného podle § 9 odst. 3 a sníženého o částku rovnou dani ze mzdy stanovené ke dni vzniku nároku na důchod.

(4) Je-li invalidní důchod jediným zdrojem příjmu důchodce,

a) může být invalidní důchod zvýšen, pokud pro důchodce není výhodnější ustanovení uvedené pod písm. b), na částku 550 Kčs měsíčně. Má-li důchodce též jiný příjem (důchod), může být invalidní důchod zvýšen tak, aby úhrn tohoto důchodu a jiného příjmu činil 550 Kčs měsíčně. Je-li na důchod odkázán též rodinný příslušník důchodce, může být tento důchod zvýšen na částku 900 Kčs měsíčně; má-li důchodce nebo takový rodinný příslušník též jiný příjem (důchod), může být invalidní důchod zvýšen tak, aby úhrn tohoto důchodu a jiného příjmu (důchodu) činil 900 Kčs měsíčně. Splňují-li podmínky pro zvýšení důchodu oba manželé (druh a družka), lze zvýšit jen důchod jednoho z nich o rozdíl mezi částkou 900 Kčs a úhrnem důchodů a jiných příjmů obou manželů (druha a družky). Invalidní důchod zvýšený podle předchozích vět lze vyměřit i nad 90 % průměrného měsíčního výdělku (odstavec 3) též pracovníku staršímu 20 let;

b) může být invalidní důchod, na nějž není odkázán žádný rodinný příslušník důchodce, zvýšen až do výše 645 Kčs měsíčně, ne však nad 90 % uvedeného průměrného měsíčního výdělku.

Ustanovení § 18 odst. 6 platí obdobně.

Důchody pozůstalých

Všeobecné podmínky

§ 29

(1) Důchod vdovský a sirotčí náležejí:

a) po pracovníku, který byl zaměstnán po dobu potřebnou pro nárok na invalidní nebo starobní důchod, jestliže neuplynuly od skončení zaměstnání do dne smrti více než dva roky, nebo po pracovníku, který zemřel následkem pracovního úrazu (nemoci z povolání);

b) po poživateli důchodu starobního nebo invalidního (částečného invalidního).

(2) Dítěti oboustranně osiřelému náleží sirotčí důchod, i když nikdo z rodičů, popřípadě z osob, na něž dítě bylo převážně odkázáno výživou (§ 33 odst. 2), nesplnil podmínky pro nárok na invalidní nebo starobní důchod.

Vdovský důchod

§ 30

(1) Vdovský důchod náleží vdově po dobu jednoho roku od smrti manžela.

(2) Po uplynutí této doby náleží vdovský důchod, jestliže vdova splňuje některou z těchto podmínek:

a) je plně invalidní,

b) pečuje aspoň o jedno dítě, jež má nárok na sirotčí důchod (§ 33),

c) vychovala aspoň tři děti (§ 33),

d) dosáhla věku 45 let a vychovala dvě děti,

e) dosáhla věku 50 let,

f) její manžel zemřel následkem pracovního úrazu (§ 22 odst. 1 první věta) utrpěného při plnění pracovních úkolů v zaměstnání I. pracovní kategorie a vdova dosáhla ke dni jeho smrti aspoň věku 40 let.

(3) Nárok na vdovský důchod vznikne znovu, splní-li se některá z podmínek uvedených v odstavci 2 písm. a) až e) do dvou roků po zániku dřívějšího nároku na vdovský důchod nebo do pěti roků, zemřel-li manžel následkem pracovního úrazu utrpěného při plnění pracovních úkolů v zaměstnání I. pracovní kategorie.

(4) Nárok na vdovský důchod zaniká provdáním; při opětovném ovdovění vznikne však nárok na dřívější vdovský důchod znovu, jestliže by vdově náležel, kdyby se znovu neprovdala, a jestliže jí nenáleží nárok na vdovský důchod po posledním manželu.

(5) Vdovský důchod náleží za podmínek uvedených v předchozích odstavcích též rozvedené ženě, jestliže byla v době smrti bývalého manžela odkázána na příspěvek na výživu, až do skončení doby, do které měl bývalý manžel povinnost jej poskytovat; po této době může být vdovský důchod poskytován jen v případech hodných zřetele.

(6) Nárok na vdovský důchod nenáleží, jestliže manželství bylo uzavřeno po 60. roce věku pracovníka (důchodce) a netrvalo aspoň dva roky; to však neplatí, narodilo-li se z manželství nebo z předchozího soužití dítě anebo jestliže smrt nastala následkem úrazu.

(7) Žije-li vdova ve společné domácnosti s druhem, výplata vdovského důchodu se zastaví; o zastavení výplaty rozhoduje okresní národní výbor. V případech hodných zřetele, zejména jde-li o starší vdovu, může okresní národní výbor povolit další výplatu vdovského důchodu nebo s přihlédnutím k příjmům vdovy a druha povolit výplatu tohoto důchodu ve snížené výměře. Byla-li výplata vdovského důchodu zastavena nebo vdovský důchod vyplácen ve snížené výměře, výplata důchodu se obnoví v původní výši, jestliže druh zemře nebo dojde ke zrušení soužití a vdovský důchod by náležel, kdyby vdova nežila ve společné domácnosti s druhem.

(8) Vdově, která nežila s manželem delší dobu před jeho smrtí ve společné domácnosti a jejíž manželství přestalo plnit svou společenskou funkci, náleží vdovský důchod, jen byla-li vdova v době smrti manžela odkázána na něj výživou.

§ 31

Výše vdovského důchodu

(1) Vdovský důchod činí 60 % důchodu

a) starobního nebo invalidního, na který by měl pracovník (pracující důchodce) nárok v době smrti, podle toho, který z těchto důchodů je vyšší;

b) starobního nebo invalidního, na který měl nárok v době smrti nepracující důchodce.

(2) Vdovský důchod po poživateli částečného invalidního důchodu, který nebyl zaměstnán, se vyměřuje z invalidního důchodu, na který by měl poživatel částečného invalidního důchodu nárok v době smrti, kdyby byl plně invalidní.

(3) Vdovský důchod činí nejméně 360 Kčs měsíčně, nesmí však být vyšší než důchod zemřelého.

(4) Rozvedené ženě (§ 30 odst. 5) a vdově, která nežila s manželem v době jeho smrti ve společné domácnosti (§ 30 odst. 8), náleží vdovský důchod jen do výše příspěvku na výživu, popřípadě výživného, a nesmí být vyšší než důchod zemřelého; ustanovení předchozího odstavce o nejnižší výměře vdovského důchodu tu neplatí.

(5) Je-li vedle vdovy, která má nárok na vdovský důchod, také rozvedená žena, která má nárok na vdovský důchod, nesmí úhrn vdovských důchodů převyšovat důchod zemřelého; pokud by úhrn byl vyšší, snižují se tyto důchody poměrně.

(6) Je-li vdovský důchod jediným zdrojem příjmu vdovy, může být zvýšen na částku 550 Kčs měsíčně; má-li vdova též jiný příjem (důchod),

může být vdovský důchod zvýšen tak, aby úhrn tohoto důchodu a jiného příjmu (důchodu) činil 550 Kčs měsíčně. Je-li však tímto jiným příjmem starobní nebo invalidní důchod, lze zvýšit jen tento důchod (§ 18 odst. 5 a § 28 odst. 4). Ustanovení § 18 odst. 6 platí obdobně.

§ 32

Souběh vdovského důchodu s příjmem z výdělečné činnosti

(1) Je-li vdova výdělečně činná, krátí se vdovský důchod o polovinu částky, o kterou úhrn vdovského důchodu a hrubého příjmu z výdělečné činnosti převyšuje měsíčně částku 1500 Kčs.

(2) Vdovský důchod se nekrátí výdělečně činné vdově

a) po dobu jednoho roku od smrti manžela nebo

b) jestliže vdova pečuje aspoň o jedno dítě (§ 11 odst. 4).

Sirotčí důchod

§ 33

(1) Sirotčí důchod náleží dítěti (i osvojenému) zemřelého pracovníka (důchodce).

(2) Sirotčí důchod náleží také dítěti, jestliže zemřel pracovník (důchodce), který převzal dítě do péče nahrazující péči rodičů, a dítě bylo v době jeho smrti na něj převážně odkázáno výživou, kterou dítěti nemohou ze závažných příčin zajistit jeho rodiče.

(3) Sirotčí důchod náleží až do skončení povinné školní docházky dítěte. Poté náleží sirotčí důchod nejdéle do 26. roku věku, jestliže dítě

a) se soustavně připravuje na budoucí povolání předepsaným výcvikem anebo studiem, nebo

b) pro dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav je neschopno se soustavně připravovat k budoucímu povolání anebo je schopno se k němu připravovat jen za mimořádných podmínek, nebo

c) pro dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav je neschopno vykonávat soustavné zaměstnání (pracovní činnost) nebo výkon takového zaměstnání (pracovní činnosti) by vážně zhoršil jeho zdravotní stav.

(4) Po skončení povinné školní docházky se sirotčí důchod nevyplácí, má-li dítě vlastní hrubý měsíční příjem vyšší než 600 Kčs.

(5) Nárok na sirotčí důchod zaniká osvojením dítěte; nárok se obnovuje zrušením osvojení nebo smrtí osvojitele, jestliže dítě nemá po něm nárok na sirotčí důchod.

(6) Výplata sirotčího důchodu může být zastavena, uzavře-li poživatel sirotčího důchodu sňatek a je-li v rodině hrubý příjem na osobu vyšší než 600 Kčs měsíčně.

§ 34

Výše sirotčího důchodu

(1) Sirotčí důchod jednostranně osiřelého dítěte činí 30 % důchodu

a) starobního nebo invalidního, na který by měl zemřelý pracovník nebo pracující důchodce (§ 33 odst. 1 a 2) nárok v době smrti, podle toho, který z těchto důchodů je vyšší,

b) starobního nebo invalidního, na který měl nárok v době smrti nepracující důchodce.

(2) Sirotčí důchod po poživateli částečného invalidního důchodu, který nebyl zaměstnán, se vyměřuje z invalidního důchodu, na který by měl poživatel částečného invalidního důchodu nárok v době smrti, kdyby byl plně invalidní.

(3) Sirotčí důchod jednostranně osiřelého dítěte činí nejméně 200 Kčs a nejvýše 450 Kčs měsíčně.

(4) Sirotčí důchod oboustranně osiřelého dítěte činí 450 Kčs měsíčně. Je-li však tento důchod jediným zdrojem příjmu dítěte, může být zvýšen na částku 550 Kčs měsíčně; má-li dítě též jiný příjem (důchod), může být sirotčí důchod zvýšen tak, aby úhrn tohoto důchodu a jiného příjmu (důchodu) činil 550 Kčs měsíčně. Ustanovení § 18 odst. 6 platí obdobně.

(5) Jde-li o více dětí, nesmí být sirotčí důchod žádného z nich nižší než poměrný díl připadající na jedno dítě z úhrnu výchovného náležejícího k invalidnímu důchodu (§ 38 odst. 3).

Jiné důchody a dávky

§ 35

Důchod manželky

(1) Manželce pracovníka, který získal dobu zaměstnání potřebnou pro nárok na invalidní důchod nebo starobní důchod, může být přiznán důchod manželky, jestliže není výdělečně činná ani nemá nárok na jiný důchod a

a) dosáhla věku 65 let nebo

b) je plně invalidní.

(2) Důchod manželky může být přiznán za stejných podmínek také manželce poživatele důchodu starobního nebo invalidního (částečného invalidního).

(3) Důchod manželky se poskytuje ve výši 100 až 300 Kčs měsíčně podle sociálních poměrů rodiny.

§ 36

Osobní důchod

(1) Zvlášť zasloužilým pracovníkům v oboru hospodářství, vědy, kultury a obrany vlasti, v oboru

správy a v jiných úsecích veřejné činnosti nebo pozůstalým po nich může být přiznán osobní důchod. Vláda stanoví podrobnosti.

(2) Osobní důchod nahrazuje jiné důchody podle tohoto zákona nebo jiných předpisů.

§ 37

Sociální důchod

(1) Sociální důchod může být přiznán potřebným občanům, jestliže nemají nárok na jiný důchod a

a) dosáhli věku 65 let nebo

b) jsou plně invalidní.

(2) Je-li sociální důchod jediným zdrojem příjmu důchodce, může být přiznán až do výše 550 Kčs měsíčně; má-li důchodce též jiný příjem, může být sociální důchod přiznán až do takové výše, aby úhrn tohoto důchodu a jiného příjmu činil 550 Kčs měsíčně. Je-li na důchod odkázán též rodinný příslušník důchodce, může být tento důchod přiznán až do výše 900 Kčs měsíčně; má-li důchodce nebo takový rodinný příslušník též jiný příjem, může být sociální důchod přiznán až do takové výše, aby úhrn tohoto důchodu a jiného příjmu činil 900 Kčs měsíčně. Splňují-li podmínky pro přiznání sociálního důchodu oba manželé (druh a družka), může jim být přiznán společný sociální důchod až do výše rozdílu mezi částkou 900 Kčs a úhrnem příjmů obou manželů (druha a družky).

§ 38

Výchovné k důchodům

(1) Výchovné náleží na každé dítě (§ 33) požívatele důchodu starobního, invalidního (částečného invalidního), osobního a sociálního.

(2) Výchovné činí měsíčně

	na jedno dítě Kčs	na dvě děti Kčs	na tři děti Kčs	na čtyři děti Kčs
k důchodu				
invalidnímu	140	330	680	1030
jinému	90	330	680	1030

a zvyšuje se za každé další dítě o 240 Kčs měsíčně.

(3) Jde-li o nezaopatřené dítě, které je podle posudku orgánů sociálního zabezpečení invalidní a které vyžaduje stálé péče, poskytuje se k výchovnému na ně příplatek ve výši 150 Kčs měsíčně; podmínkou přitom je, že dítě není umístěno v ústavu pro takové děti a že se mu neposkytuje invalidní důchod.

(4) Mělo-li by nárok na výchovné na totéž dítě několik důchodců, náleží výchovné tomu, kdo má nárok na vyšší výchovné, a při stejné výši výchovného tomu, jemuž bylo dříve přiznáno.

(5) Výchovné náleží až do skončení povinné školní docházky, poté náleží a vyplácí se za stejných podmínek jako sirotčí důchod.

(6) Je-li dítě v přímém zaopatření jiné osoby než důchodce, vyplácí se výchovné této osobě; výchovné na dítě, které je v plném přímém zaopatření ústavu (zařízení) pro péči o děti nebo o mládež z jiných důvodů než z důvodu léčení, se vyplácí tomuto ústavu.

(7) Má-li se výchovné na více dětí téhož oprávněného vyplácet různým příjemcům, rozdělí se celková částka připadající na všechny děti stejnou poměrnou částí na každé dítě. Přitom se haléřové částky zaokrouhlují na celé koruny směrem nahoru.

§ 39

Zvýšení důchodu a výchovného pro bezmocnost

Je-li důchodce trvale tak bezmocný, že potřebuje ošetření a obsluhy jinou osobou, může mu být důchod zvýšen o 100 Kčs až 400 Kčs měsíčně se zřetelem na stupeň jeho bezmocnosti a jeho sociální, rodinné a majetkové poměry; obdobně lze zvýšit pro bezmocnost dítěte od sedmého roku jeho věku sirotčí důchod a výchovné.

ČÁST DRUHÁ

ZABEZPEČENÍ OBČANŮ KONAJÍCÍCH SLUŽBU V OZBROJENÝCH SILÁCH A ČLENŮ JEJICH RODIN

Díl první

Důchodové zabezpečení občanů konajících službu v ozbrojených silách

§ 40

(1) Občanům konajícím službu v ozbrojených silách, kteří nejsou vojáky z povolání a stali se plně (částečně) invalidními následkem úrazu nebo onemocnění vzniklých při výkonu služby v ozbrojených silách nebo v přímé souvislosti s ním, náleží invalidní (částečný invalidní) důchod ve zvýšené výměře, v jaké se poskytuje při pracovním úrazu, a podle ustanovení o tomto důchodu.

(2) Občanům uvedeným v předchozím odstavci, kteří se stali v době, kdy konali službu v ozbrojených silách, plně (částečně) invalidními následkem úrazu nebo onemocnění vzniklých za jiných okolností, než je uvedeno v předchozím odstavci, náleží invalidní (částečný invalidní) důchod podle ustanovení o tomto důchodu.

(3) Důchody se vyměřují z částky 1000 Kčs měsíčně; jestliže byl občan bezprostředně před nástupem služby v ozbrojených silách důchodově zabezpečen podle tohoto zákona, vyměřuje se důchod z průměrného měsíčního výdělku, je-li to pro něj výhodnější.

§ 41

(1) Invalidní (částečný invalidní) důchod náleží ve zvýšené výměře, v jaké se poskytuje při pracovním úrazu, a podle ustanovení o tomto důchodu též občanům povolaným k osobním úkonům podle předpisů o obraně Československé socialistické republiky, účastníkům civilní obrany, účastníkům přípravy k obraně Československé socialistické republiky*), příslušníkům Lidových milicí, pomocníkům Pohraniční stráže a členům Pomocné stráže Veřejné bezpečnosti, jestliže se stali plně (částečně) invalidními následkem úrazu, který vznikl při plnění jejich úkolů nebo v přímé souvislosti s ním.

(2) Invalidní (částečný invalidní) důchod náleží podle ustanovení o tomto důchodu též

a) občanům uvedeným v odstavci 1, jestliže se stali plně (částečně) invalidními následkem úrazu, který vznikl v době plnění jejich úkolů bez přímé souvislosti s tímto plněním;

b) občanům, kteří nekonají službu v ozbrojených silách, jestliže se stali plně (částečně) invalidními následkem úrazu, který byl bez jejich zavinění způsoben bojovým prostředkem; do skončení povinné školní docházky náleží však oprávněnému jen polovina důchodu.

(3) Ustanovení § 40 odst. 3 platí obdobně.

§ 42

(1) Invalidní důchod podle § 40 odst. 1 a § 41 odst. 1 se vyměřuje ve výši stanovené v § 23 odst. 1 písm. a) a v § 26 a činí nejméně 650 Kčs měsíčně; částečný invalidní důchod podle těchto ustanovení činí nejméně 450 Kčs měsíčně.

(2) Pozůstalým po občanech, kteří zemřeli následkem poškození zdraví utrpěného způsobem uvedeným v § 40 a 41 nebo byli poživateli důchodů podle těchto ustanovení, náleží důchody pozůstalých.

Díl druhý

Zabezpečení členů rodin občanů konajících službu v ozbrojených silách

§ 43

(1) Členové rodiny občana konajícího službu v ozbrojených silách (dále jen „voják"), s výjimkou služby vojáků z povolání, mají nárok na zaopatřovací příspěvek, pokud voják nemá nárok na náhradu mzdy.

(2) Zaopatřovací příspěvek se poskytuje též některým jiným osobám, které jsou závislé výživou na vojákovi.

§ 44

(1) Nárok na zaopatřovací příspěvek mají

a) nezaopatřené děti (§ 11 odst. 4) vojáka;

b) manželka vojáka, která s ním žije ve společné domácnosti a pečuje o nezaopatřené dítě ve věku do tří let nebo je plně invalidní anebo nemůže být výdělečně činná z jiných vážných důvodů;

c) manželka vojáka, která s ním nežije ve společné domácnosti, rozvedená manželka a matka dítěte vojáka, která není za něj provdána, přiznal-li jim soud vůči němu výživné, popřípadě příspěvek na výživu;

d) družka vojáka, která s ním žila do dne jeho nastoupení služby v ozbrojených silách aspoň tři měsíce ve společné domácnosti, nadále v ní setrvává a pečuje v ní o nezaopatřené dítě vojáka ve věku do tří let nebo je plně invalidní anebo nemůže být výdělečně činná z jiných vážných důvodů;

e) zletilá příbuzná vojáka, která s ním žije ve společné domácnosti, vede mu tuto domácnost a pečuje v ní o jeho nezaopatřené dítě ve věku do tří let;

f) manžel, jehož manželka nastoupila službu v ozbrojených silách, je-li plně invalidní a odkázán výživou na příjem manželky.

(2) Prováděcí předpisy stanoví,

a) kterým jiným osobám závislým výživou na vojákovi může být poskytován zaopatřovací příspěvek a v jaké výši;

b) za jakých podmínek a v jaké výši může být vojákovi poskytován příspěvek na úhradu za užívání bytu.

§ 45

(1) Zaopatřovací příspěvek pro nezaopatřené dítě činí 170 Kčs měsíčně.

(2) Zaopatřovací příspěvek pro nezaopatřené dítě se krátí o částku, o kterou čistý příjem dítěte převyšuje částku 500 Kčs měsíčně.

(3) Zaopatřovací příspěvek pro nezaopatřené dítě se poskytuje vedle přídavků na děti, vedle výchovného i vedle sirotčího důchodu.

§ 46

(1) Zaopatřovací příspěvek pro manželku, družku vojáka, jeho zletilou příbuznou a manžela vojákyně činí 500 Kčs měsíčně.

(2) Manželce, která nežije s vojákem ve společné domácnosti, rozvedené manželce a matce dítěte vojáka, která není za něj provdána, se posky

*) Zákon č. 40/1961 Sb., o obraně Československé socialistické republiky.

tuje zaopatřovací příspěvek ve výši výživného, popřípadě příspěvku na výživu přiznaného soudem, nejvýše však ve výši 500 Kčs měsíčně.

(3) Má-li manželka, zletilá příbuzná, družka vojáka nebo manžel vojákyně jiný příjem z výdělečné činnosti a nepečuje o dítě (§ 11 odst. 4), krátí se zaopatřovací příspěvek o polovinu částky, o kterou úhrn zaopatřovacího příspěvku a hrubého příjmu převyšuje měsíčně částku 1500 Kčs.

§ 47

Úhrn zaopatřovacích příspěvků nesmí přesahovat 80 % průměru čistých výdělků vojáka za posledních 12 kalendářních měsíců přede dnem nastoupení služby v ozbrojených silách. Přesahoval-li by úhrn zaopatřovacích příspěvků tuto výši, poskytuje se manželce zaopatřovací příspěvek v plné výši, nejvýše však ve výši 80 % měsíčního průměru čistých výdělků vojáka. Je-li nejvyšší výměra vyčerpána zaopatřovacím příspěvkem pro manželku, nelze tento příspěvek poskytnout dalším osobám; jinak se zaopatřovací příspěvek každé z těchto dalších osob snižuje o stejnou částku.

§ 48

(1) Nárok na zaopatřovací příspěvek náleží od prvního dne služby v ozbrojených silách; splní-li se předpoklady pro nárok na zaopatřovací příspěvek (např. uzavření sňatku, narození dítěte) teprve po nástupu služby v ozbrojených silách, vzniká nárok ode dne, kdy se tak stalo. Má-li však voják nárok na náhradu mzdy za dobu po nástupu této služby, náleží zaopatřovací příspěvek až ode dne následujícího po dni, za který ještě náležela tato náhrada mzdy.

(2) Nárok na zaopatřovací příspěvek zaniká dnem, kterým pominula některá z podmínek pro trvání nároku. Skončí-li však služba v ozbrojených silách nebo pomine-li některá z podmínek trvání nároku až po 25. dni v měsíci, zaniká nárok na zaopatřovací příspěvek až posledním dnem téhož kalendářního měsíce.

§ 49

(1) Je-li oprávněný umístěn v léčebném ústavu po dobu delší dvou měsíců, vyplácí se počínajíc třetím měsícem polovina zaopatřovacího příspěvku.

(2) Zaopatřovací příspěvek se nevyplácí, je-li oprávněný déle než jeden měsíc

a) v cizině,

b) v ochranné výchově,

c) ve výkonu trestu odnětí svobody nebo ve vazbě; byl-li oprávněný propuštěn z vazby, aniž byl odsouzen, vyplatí se mu zaopatřovací příspěvek zpětně za celou dobu vazby.

§ 50

Vláda může stanovit zvláštní úpravu zaopatřovacího příspěvku pro dobu branné pohotovosti státu.

ČÁST TŘETÍ

ZABEZPEČENÍ DŮCHODCŮ V NEMOCI

§ 51

(1) Důchodci, jeho manželce a dětem, jakož i dalším osobám převážně odkázaným výživou na důchodce, o kterých to stanoví prováděcí předpisy, se poskytuje léčebně preventivní péče, podpora při narození dítěte a pohřebné za podmínek a v rozsahu jako pracovníkům podle předpisů o nemocenském pojištění; může jim být poskytnuta též lázeňská péče a příspěvek na dětskou rekreaci.

(2) Léčebně preventivní péči poskytují zdravotnická zařízení; lázeňskou péči poskytují na účet sociálního zabezpečení.

(3) Ustanovení předchozích odstavců se nevztahují

a) na důchodce, kteří jsou zabezpečeni v nemoci nebo v mateřství podle jiných předpisů*),

b) na manželku důchodce, jeho děti a osoby převážně odkázané výživou na důchodce, pokud jsou samy zabezpečeny v nemoci nebo v mateřství podle jiných předpisů*),

c) na osoby, které se trvale zdržují mimo území Československé socialistické republiky.

ČÁST ČTVRTÁ

SPOLEČNÁ USTANOVENÍ O DÁVKÁCH

§ 52

Povinnosti oprávněných osob

(1) Byl-li příjemce dávky nebo jiný oprávněný vyzván, aby osvědčil okolnosti rozhodné pro výplatu dávky nebo její výši, je povinen výzvě vyhovět; neučiní-li tak ve stanovené lhůtě, může být výplata dávky zastavena, jestliže oprávněný byl ve výzvě upozorněn na tyto následky.

(2) Příjemce dávky nebo jiný oprávněný je povinen ohlásit do 8 dnů změny ve skutečnostech rozhodných pro trvání nároku na dávku, její výši a výplatu. Neohlásí-li poživatel starobního důchodu vstup do zaměstnání nebo započetí pracovní činnosti v jednotném zemědělském družstvu, nemá

*) Zákon č. 54/1956 Sb., o nemocenském pojištění zaměstnanců, zákon č. 32/1957 Sb., o nemocenské péči v ozbrojených silách, a zákon č. 103/1964 Sb., o sociálním zabezpečení družstevních rolníků.

nárok na zvýšení důchodu za dobu, po kterou nesplnil ohlašovací povinnost; tím není dotčena jeho povinnost vrátit dávky přijaté neprávem (§ 53 odst. 2).

(3) Výplata dávky podmíněné nepříznivým zdravotním stavem může být zastavena, jestliže občan, jehož zdravotní stav je třeba zjistit, se nepodrobí lékařskému vyšetření přesto, že byl upozorněn na možné zastavení výplaty dávky.

§ 53

Změny dávky a její vrácení

(1) Zanikne-li nárok na dávku nebo zjistí-li se dodatečně, že dávka byla přiznána neprávem nebo v nesprávné výši, anebo změní-li se skutečnosti rozhodné pro výši dávky nebo její výplatu, dávka se odejme, zvýší, sníží anebo se její výplata zastaví. Odnětí, snížení a zastavení výplaty dávky se provede ode dne následujícího po dni, jímž uplynulo období, za které byla již vyplacena. Zvýšení dávky nesprávně vyměřené se provede ode dne, od něhož zvýšení náleží, nejvýše však za tři roky nazpět, a na doplatku se vyplatí celkem nejvýše částka 12 000 Kčs.

(2) Příjemce dávky, který vědomě způsobil, že dávka byla vyplacena neprávem nebo v nesprávné výši, je povinen vrátit dávku ode dne, od něhož nenáležela vůbec nebo v poskytované výši; to platí zejména, jestliže dávku vylákal, zamlčel některou rozhodnou skutečnost nebo nesplnil některou povinnost uloženou mu tímto zákonem nebo prováděcími předpisy anebo jestliže vědomě přijímal dávku vyplácenou neprávem nebo v nesprávné výši. O povinnosti vrátit přeplatek rozhoduje orgán, který je příslušný rozhodovat o přiznání nebo odnětí dávky anebo její části. Částky neprávem přijaté mohou být sráženy též z běžně vyplácené nebo později přiznané dávky anebo ze mzdy oprávněného; přitom platí obdobně předpisy o částkách, které nelze zabavit při výkonu soudních rozhodnutí srážkou ze mzdy*).

§ 54

Omezení výplaty dávek

(1) Starobní důchod se nevyplácí po dobu, po kterou se oprávněnému poskytuje nemocenské, pokud vláda nestanoví výjimky. Invalidní (částečný invalidní) důchod se nevyplácí po dobu výplaty nemocenského přiznaného na podkladě nemocenského pojištění (sociálního zabezpečení) z doby před vznikem nároku na důchod. Invalidní (částečný invalidní) důchod podle § 40 se vyplácí nejdříve po skončení služby v ozbrojených silách, za jejíhož vykonávání došlo k poškození zdraví.

(2) Je-li důchodce, který neplní vůči nikomu vyživovací povinnost, umístěn v psychiatrické léčebně po dobu delší dvou měsíců, důchod se počínajíc třetím měsícem nevyplácí; má-li důchodce jen povinnost poskytovat výživné, popřípadě příspěvek na výživu, přiznané soudem, vyplácí se část důchodu, které je třeba k úhradě tohoto výživného (příspěvku). Důchodci nebo jeho opatrovníku se vyplácí část důchodu, které je třeba na úhradu jiných závazků a osobních potřeb důchodce. Po návratu z psychiatrické léčebny se doplatí důchodci důchod zpětně za poslední dva měsíce.

(3) Je-li důchodce, který neplní vůči nikomu vyživovací povinnost, umístěn v jiném léčebném ústavu než v psychiatrické léčebně po dobu delší dvou měsíců, vyplácí se počínajíc třetím měsícem polovina důchodu, nejvýše však 500 Kčs měsíčně. Vyšší částka se vyplácí, jen vyžaduje-li to úhrada závazků a osobních potřeb důchodce.

(4) Je-li občanu se změněnou pracovní schopností, který požívá jiný než částečný invalidní důchod a neplní vůči nikomu vyživovací povinnost, poskytováno po dobu přípravy pro povolání bezplatné ubytování a stravování, vyplácí se mu po dobu přípravy pro povolání polovina důchodu, nejvýše však 500 Kčs měsíčně. Vyšší částka se vyplácí, jen vyžaduje-li to úhrada závazků a osobních potřeb důchodce.

§ 55

Výplata dávek jiné osobě

(1) Kdyby se výplatou dávky oprávněnému zřejmě nedosáhlo účelu, kterému dávka má sloužit, nebo kdyby tím byly poškozovány zájmy osob, které je povinen vyživovat, určí místní národní výbor jeho bydliště na návrh manžela nebo opatrovníka dětí anebo z vlastního podnětu občana, kterému má být dávka vyplácena místo oprávněnému; příjemce dávky je povinen použít jí toliko ve prospěch oprávněného a osob, které je oprávněný povinen vyživovat. Místní národní výbor sleduje a dozírá, zda příjemce dávky tuto povinnost plní.

(2) Po dobu, po kterou důchodce odpykává trest odnětí svobody delší jednoho měsíce nebo je ve vazbě, důchod se nevyplácí. Byl-li důchodce odsouzen k trestu odnětí svobody nepřevyšujícímu tři měsíce, vyplatí se mu důchod zpětně za jeden měsíc; byl-li propuštěn z vazby, aniž byl odsouzen, vyplatí se mu důchod zpětně za celou dobu vazby. Manželce a dětem důchodce se vyplácí část důchodu, které je třeba k úhradě jeho závazků a osobních potřeb členů jeho rodiny; výchovné se však vyplácí neomezeně. Vyplácela-li se manželce a dětem část důchodu a doplácí-li se důchodci důchod zpětně, vyplatí se mu jen rozdíl.

*) § 278 a násl. zákona č. 99/1963 Sb. (občanský soudní řád).

§ 56

Souběh nároků na důchody

(1) Jsou-li splněny podmínky pro nárok na důchod starobní a invalidní (částečný invalidní) nebo podmínky pro nárok na dva důchody téhož druhu z jakéhokoli sociálního zabezpečení (pojištění), náleží jen důchod vyšší, pokud se nestanoví jinak v § 20 odst. 2.

(2) Jsou-li splněny podmínky pro nárok na důchod starobní nebo invalidní (částečný invalidní) a na důchod vdovský nebo sirotčí anebo na důchod vdovský a sirotčí, náleží důchod vyšší a z ostatních důchodů po jedné polovině.

(3) Je-li poživateli důchodu vyplácen současně z ciziny stejně vysoký nebo vyšší důchod ze sociálního zabezpečení (pojištění), zastaví se výplata důchodu z československého sociálního zabezpečení (pojištění); je-li tento důchod vyšší než důchod vyplácený z ciziny, vyplácí se snížený o částku rovnou důchodu vyplácenému z ciziny. To platí též pro souběh dvou vdovských nebo sirotčích důchodů a pro souběh vdovského důchodu se sirotčím. Jestliže však při souběhu důchodů z československého sociálního zabezpečení s důchodem vypláceným z ciziny je jen jeden z těchto důchodů důchodem vdovským nebo sirotčím a důchod z československého sociálního zabezpečení je nižší, sníží se důchod z československého sociálního zabezpečení na polovinu; je-li tento důchod vyšší než důchod vyplácený z ciziny, vyplácí se snížený o polovinu částky rovné důchodu vypláceném z ciziny. V případech hodných zřetele může ministerstvo práce a sociálních věcí*) povolit výjimky. Předchozí ustanovení tohoto odstavce platí, jen nestanoví-li jinak mezistátní úmluva.

§ 57

Přechod nároku při úmrtí oprávněného

(1) Zemřel-li oprávněný po uplatnění nároku na dávku, vstupují do dalšího řízení o dávce a nabývají nároku na částky splatné do dne smrti oprávněného postupně manželka (manžel), děti a rodiče, jestliže žili s oprávněným v době jeho smrti ve společné domácnosti. Podmínka společné domácnosti nemusí být splněna u dětí, které mají nárok na sirotčí důchod.

(2) Jde-li o dávky přiznané před smrtí oprávněného, vyplatí se splatné částky, které nebyly vyplaceny do dne smrti, členům jeho rodiny podle pořadí a za podmínek stanovených v předchozím odstavci.

(3) Nároky přecházející na pozůstalé podle předchozích odstavců nejsou součástí dědictví.

§ 58

Výplata důchodu při dalším zaměstnání nebo jiné výdělečné činnosti

(1) Vláda může stanovit,

1. za jakých podmínek a v jaké výši se poskytuje
   a) starobní důchod při zaměstnání nebo při pracovní činnosti v jednotném zemědělském družstvu,
   b) starobní důchod a bez ohledu na výši výdělku vdovský a sirotčí důchod při kampaňovém, sezónním anebo jiném krátkodobém zaměstnání nebo pracovní činnosti v jednotném zemědělském družstvu;
2. že se poskytuje část starobního důchodu, aby se umožnil postupný přechod do starobního důchodu pracovníkům, kteří jsou zaměstnáni po vzniku nároku na tento důchod, jestliže se věkem změnila jejich pracovní schopnost tak, že jejich výdělek poklesl v důsledku zmenšeného pracovního úvazku.

(2) Vláda může též stanovit, při jaké jiné výdělečné činnosti se neposkytuje starobní důchod.

§ 59

Výplata dávek

(1) Důchody se zaokrouhlují na celé koruny nahoru. Důchody a ostatní dávky se vyplácejí dopředu v měsíčních lhůtách.

(2) Dávky zkrácené pro souběh s jiným příjmem mohou být vypláceny zálohou, pozadu a nedosahují-li průměrně 50 Kčs měsíčně, v delších než měsíčních obdobích; zúčtování záloh se provádí za období nepřesahující šest měsíců.

§ 60

Výplata dávek při pobytu oprávněného v cizině

Nestanoví-li jinak mezistátní úmluva, dávky se do ciziny nevyplácejí a za dobu, po kterou se oprávněný zdržuje v cizině trvale, nenáležejí; ministerstva práce a sociálních věcí, národní obrany a vnitra však mohou v dohodě s ostatními zúčastněnými ústředními orgány povolit výjimky a sta-

*) Ministerstvo práce a sociálních věcí bylo zřízeno a jeho působnost byla upravena zákonem č. 53/1968 Sb. Působnost federálního ministerstva práce a sociálních věcí a ministerstev práce a sociálních věcí České socialistické republiky a Slovenské socialistické republiky vyplývá z ústavních zákonů č. 143/1968 Sb., č. 125/1970 Sb. a č. 126/1970 Sb. a ze zákonů č. 207/1968 Sb., č. 2/1969 Sb. a č. 133/1970 Sb.

novit podmínky pro výplatu dávek, zdržuje-li se oprávněný ve státě, s nímž není uzavřena úmluva.*)

§ 61

Postoupení a zabavení dávek

(1) Nároky na dávky mohou být postoupeny jen pro pohledávky na výživné, popřípadě na příspěvek na výživu, a to až do poloviny dávek. Zabavení nároku na dávky se řídí předpisy o výkonu soudních rozhodnutí srážkou ze mzdy.

(2) Přijetím důchodce do zaopatření ústavu sociální péče přechází jeho nárok na důchod na tento ústav do výše příspěvku na úhradu nákladů ústavní péče.

§ 62

Promlčení

(1) Nárok na dávku se nepromlčuje.

(2) Nárok na jednotlivou splátku dávky se promlčuje v jednom roce ode dne její splatnosti.

(3) Právo požadovat vrácení jednotlivých splátek dávek poskytnutých neprávem (§ 53 odst. 2) se promlčuje v deseti letech od jejich výplaty. Promlčecí lhůta neběží, jsou-li prováděny srážky z dávky na úhradu dávky vyplacené neprávem.

Zvláštní daň z důchodu

§ 63

(1) Starobní a invalidní (částečné invalidní) důchody, na něž vznikne nárok po 30. červnu 1964, vdovské důchody z nich vyměřené a osobní důchody přiznané po tomto dni podléhají zvláštní dani z důchodu, jestliže přesahují částku

a) 700 Kčs měsíčně,

b) 900 Kčs měsíčně, náleží-li důchodci výchovné na jedno dítě,

c) 1100 Kčs měsíčně, náleží-li důchodci výchovné na dvě děti.

Náleží-li důchodci výchovné na tři děti, nepodléhá důchod zvláštní dani z důchodu. Této dani nepodléhají ani starobní a invalidní důchody zvýšené nad 700 Kčs měsíčně z toho důvodu, že důchod ani spolu s jiným příjmem nedosáhl částky 900 Kčs měsíčně (§ 18 odst. 5 a § 28 odst. 4).

(2) Jde-li o vdovský důchod, posuzuje se zdanění tohoto důchodu podle toho, zda vdova pečuje o dítě, které má nárok na sirotčí důchod.

(3) Zvláštní daň z důchodu je odstupňována podle výše důchodu od 1 % do 12,5 % důchodu; přitom se důchody uvedené v odstavci 1 písm. a), b) a c) podrobují stejné základní procentní sazbě. Daň se zaokrouhluje na celé koruny směrem dolů.

§ 64

Základ pro vyměření zvláštní daně z důchodu

(1) Zvláštní daň z důchodu se vyměřuje a sráží ze základu pro vyměření této daně. Základem pro vyměření zvláštní daně z důchodu je důchod vypočtený ke dni vzniku nároku spolu se zvýšením důchodu získaným v dřívějším veřejném penzijním zaopatření, s důchodem z penzijního nadlepšení, s příplatkem ze závazků rozpočtových a hospodářských organizací a s jakýmkoli jiným důchodem z důchodového zabezpečení (pojištění) bez omezení na hranici 70 %, popřípadě 60 % průměrného měsíčního výdělku (§ 13 odst. 4, § 23 odst. 4, § 100 odst. 3), avšak po jeho snížení na nejvyšší výměru důchodu stanovenou pevnými částkami (§ 18 odst. 1, § 28 odst. 1, § 101 odst. 1, § 103 odst. 1, § 107g odst. 1), pokud by tuto nejvyšší výměru přesahoval; do základu pro vyměření zvláštní daně z důchodu se nezapočítává zvýšení důchodu za dobu odbojové činnosti, výchovné a zvýšení důchodu pro bezmocnost.

(2) Požívá-li důchodce dva nebo více důchodů z důchodového zabezpečení (pojištění), podléhá zvláštní dani z důchodu úhrn všech důchodů.

(3) Zvýšení důchodu za dobu dalšího zaměstnání po vzniku nároku na důchod vykonávaného po 30. červnu 1964 nepodléhá zvláštní dani z důchodu.

(4) Vdovské a sirotčí důchody se vyměřují ze starobního (invalidního) důchodu nesníženého o zvláštní daň z důchodu; poté se posoudí zdanění vdovského důchodu podle předchozích ustanovení.

(5) Poskytuje-li se důchodci jen část důchodu, stanoví se tato část z důchodu sníženého o zvláštní daň z důchodu; obdobně se postupuje při krácení důchodu pro souběh s příjmem z výdělečné činnosti.

§ 65

(1) Zvláštní daň z důchodu vyměřuje a sráží při výplatě důchodu úřad důchodového zabezpečení (správa důchodů).**)

(2) Ministerstvo práce a sociálních věcí***)

*) Srov. poznámku k § 56 odst. 3, jež platí obdobně, i pokud jde o působnost ministerstev národní obrany a vnitra.

**) Působnost úřadu důchodového zabezpečení (správy důchodů) vyplývá ze zákonů č. 53/1968 Sb. a č. 2/1969 Sb. a z vládního nařízení č. 102/1960 Sb.

***) Srov. poznámku k § 56 odst. 3.

vydá tabulky pro výpočet zvláštní daně z důchodu a stanoví podrobnosti k provedení ustanovení o této dani; bude-li to vyžadovat potřeba automatizovaného způsobu výpočtu zvláštní daně z důchodu, může být tato daň vyměřena odchylně v mezích stanovených daňových pásem.

ČÁST PÁTÁ

SLUŽBY SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ

Díl první

Všeobecná ustanovení

§ 66

(1) Služby sociálního zabezpečení se poskytují občanům, kteří potřebují pomoc společnosti k překonání nepříznivých životních poměrů.

(2) Nově vytvořené socialistické společenské vztahy vyžadují, aby si občané a v rodině zejména děti a rodiče vzájemně pomáhali. Národní výbory působí soustavnou výchovou občanů k tomu, aby pomáhali spoluobčanům starým a těžce poškozeným na zdraví a aby se upevňovaly rodinné vztahy, zejména aby se děti podílely na dalším zvyšování životní úrovně svých rodičů a pečovaly o ně, jestliže takovou péči potřebují.

Díl druhý

Péče o občany se změněnou pracovní schopností

§ 67

Občané se změněnou pracovní schopností

Občané se změněnou pracovní schopností jsou osoby, které mají pro dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav podstatně omezený výběr zaměstnání; jsou jimi též poživatelé důchodů podmíněných nepříznivým zdravotním stavem, pokud jim jejich zachovaná pracovní schopnost dovoluje pracovní uplatnění.

§ 68

Pracovní rehabilitace

Občanům se změněnou pracovní schopností se poskytuje bezplatně pracovní rehabilitace jako souvislá péče směřující k tomu, aby si udrželi nebo získali vhodné zaměstnání.

§ 69

Pracovní uplatnění

(1) Občanům se změněnou pracovní schopností se umožňuje pracovní uplatnění na místech vhodných pro ně se zřetelem na jejich zdravotní stav, schopnosti a kvalifikaci. Závody provádějí za součinnosti orgánů Revolučního odborového hnutí a podle pokynů národních výborů výběr vhodných pracovních míst pro tyto občany a sestavují seznamy takto vybraných pracovních míst.

(2) Národní výbory sestavují za součinnosti závodů každoročně plán zaměstnanosti občanů se změněnou pracovní schopností. Závody provádějí technická a organizační opatření, která umožňují co nejširší pracovní uplatnění občanům se změněnou pracovní schopností.

(3) Plán zaměstnanosti občanů se změněnou pracovní schopností a technická a organizační opatření závodů tvoří součást jejich hospodářských plánů. Při hodnocení, jak závod plní úkoly vyplývající ze státního plánu rozvoje národního hospodářství, se přihlíží též k plnění plánu zaměstnanosti občanů se změněnou pracovní schopností; v závažných případech neplnění tohoto plánu zastaví okresní národní výbor závodu nábor z ostatních zdrojů pracovních sil.

(4) Ústřední komise lidové kontroly*) stanoví v dohodě s ministerstvy plánování**) a práce a sociálních věcí, jak závody vykazují občany se změněnou pracovní schopností pro účely kontroly plnění hospodářského plánu.

§ 70

Péče o mladistvé

Občanům se změněnou pracovní schopností mladším 18 let se po ukončení povinné školní docházky umožňuje příprava pro vhodné povolání v učebním poměru nebo studiem, pokud možno spolu se zdravou mládeží; nemají-li mladiství předpoklady pro takovou přípravu pro povolání, umístí se do vhodného zaměstnání. Národní výbory vyhradí každoročně v plánech rozmístění dorostu počet učebních míst, míst ve školách a počet pracovních míst potřebný pro mladistvé se změněnou pracovní schopností.

§ 71

Sledování vlivu práce na zdravotní stav

(1) Národní výbory sledují v součinnosti s orgány Revolučního odborového hnutí a jiných společenských organizací, jaký vliv má příprava pro povolání, výkon zaměstnání a pracovní prostředí na zdravotní stav občanů se změněnou pracovní schopností a zda tito občané nepotřebují další pomoci.

(2) Občanům se změněnou pracovní schopností se poskytuje soustavná dispenzární péče podle předpisů o léčebně preventivní péči.

*) Srov. zákony č. 21/1971 Sb., č. 207/1968 Sb. a č. 2/1969 Sb.

**) Srov. zákony č. 133/1970 Sb., č. 147/1970 Sb., č. 150/1970 Sb. a poznámka k § 56 odst. 3.

§ 72

Hmotné zabezpečení

Hmotné zabezpečení občanů se změněnou pracovní schopností zahrnuje příspěvek před umístěním do zaměstnání, příspěvek po dobu přípravy pro povolání a náhradu nutných výloh spojených s touto přípravou.

§ 73

Zajištění pracovního poměru

(1) Sjednání pracovního poměru s občanem se změněnou pracovní schopností nelze odmítnout s poukazem na jeho zdravotní stav, jestliže národní výbor doporučil přijetí občana na místo, které je uvedeno v seznamu vhodných pracovních míst pro občany se změněnou pracovní schopností. Obdobně nesmí škola odmítnout přijetí mladistvého se změněnou pracovní schopností ke studiu s poukazem na jeho zdravotní stav, jestliže takovou přípravu pro povolání označil národní výbor za vhodnou.

(2) Pracovní poměr s občanem se změněnou pracovní schopností lze rozvázat výpovědí jen po předchozím souhlasu okresního národního výboru.

§ 74

Povinnosti závodů

(1) Závody zabezpečují občanům se změněnou pracovní schopností vhodné pracovní uplatnění a jsou zejména povinny

a) přednostně obsazovat místa uvedená v seznamu vhodných pracovních míst pro občany se změněnou pracovní schopností těmito občany, především pracovníky, jejichž pracovní schopnost se změnila v době zaměstnání v závodě, a svými bývalými pracovníky, u nichž došlo ke změně pracovní schopnosti,

b) provádět přípravu pro povolání a věnovat zvláštní péči zvyšování kvalifikace občanů se změněnou pracovní schopností,

c) upravovat občanům se změněnou pracovní schopností pracovní dobu, pracoviště, pomůcky a ostatní pracovní podmínky, jestliže to vyžaduje zdravotní stav těchto občanů,

d) zřizovat nebo vyhrazovat zvláštní dílny (pracoviště) pro občany se změněnou pracovní schopností, kteří nejsou schopni pracovat za běžných podmínek v závodě,

e) vést evidenci všech občanů se změněnou pracovní schopností pracujících v závodě a vyznačovat v ní okolnosti významné pro provádění péče o tyto občany.

(2) Doporučení vhodného pracovního uplatnění občana se změněnou pracovní schopností, které dá okresní národní výbor závodu, je pro závod závazné a závod je povinen vyhovět mu bez průtahů.

§ 75

Společné ustanovení

Kde se v tomto dílu mluví o pracovním poměru, rozumí se jím i učební poměr a členský poměr k výrobnímu družstvu; pokud by však z ustanovení tohoto dílu vyplynula povinnost k přijetí občana se změněnou pracovní schopností za člena výrobního družstva nebo omezení možnosti zrušit členství, provádějí se tato ustanovení v souladu se stanovami výrobního družstva.

Díl třetí

Péče o občany těžce poškozené na zdraví a staré občany

Péče o občany těžce poškozené na zdraví

§ 76

(1) Občanům s těžkým tělesným nebo smyslovým poškozením, zejména nevidomým a občanům s těžkým poškozením pohybového nebo nosného ústrojí, se poskytují služby, popřípadě peněžité příspěvky k překonání obtíží, jež jim způsobují uvedené vady. Umožňuje se jim zejména účast na společném stravování, poskytuje se jim pečovatelská služba v jejich bytech a poskytují se jim pomůcky potřebné k odstranění, zmírnění nebo překonání následků jejich poškození; místo těchto pomůcek může být poskytnut peněžitý příspěvek na jejich opatření.

(2) Občanům s těžkým tělesným nebo smyslovým poškozením, které podstatně omezuje jejich pohybovou schopnost, se poskytují podle druhu a stupně poškození zvláštní výhody (např. v dopravě nebo při potřebě průvodce).

(3) Občanům, kteří pro velmi těžké tělesné nebo smyslové poškození anebo pro duševní vady potřebují ústavní péči, se poskytuje ubytování, zaopatření, zdravotní a kulturní péče, jakož i příležitost k přiměřenému pracovnímu uplatnění, popřípadě i jiné služby v ústavech sociální péče pro dospělé osoby tělesně (smyslově) vadné, popřípadě v ústavech sociální péče pro dospělé osoby duševně vadné.

§ 77

(1) Dětem a mladistvým s těžkým tělesným poškozením, které znemožňuje nebo podstatně ztěžuje normální způsob výchovy, vzdělání a pracovního výcviku, se poskytuje ubytování, zaopatření, školní vzdělání, výchova, zdravotní péče a příprava pro povolání v ústavech sociální péče pro tělesně vadnou mládež.

(2) Dětem a mladistvým, kteří nejsou schopni vzdělávání pro duševní vadu, se poskytuje ubytování, zaopatření, zdravotní a výchovná péče a zácvik pro výkon přiměřené práce v ústavech sociální péče pro duševně vadnou mládež.

(3) Dětem a mladistvým, kteří nejsou schopni vzdělávání pro duševní vadu a žijí v rodinách, se poskytuje stravování a zdravotní a výchovná péče v zařízeních pro denní, popřípadě týdenní pobyt.

§ 78

Péče o staré občany

(1) Starým občanům se poskytují služby, kterými se usnadňuje život ve stáří a umožňuje uspokojování zvláštních potřeb odůvodněných stářím. Práce v domácnosti se jim usnadňuje účastí na společném stravování a poskytováním pečovatelské služby v jejich bytech. Vytvářením vhodných podmínek se jim usnadňuje účast na společenském a kulturním životě, jakož i pracovní i veřejná činnost podle jejich zájmů a zdravotního stavu.

(2) Ubytování, zaopatření, zdravotní a kulturní péči a jiné služby lze poskytnout starým občanům, zejména občanům s trvale upravenými chorobnými stavy, v ústavech sociální péče pro staré občany (domovech důchodců), pokud chorobný stav nevyžaduje léčení v lůžkovém zdravotnickém zařízení.

Díl čtvrtý

Péče o občany, kteří potřebují zvláštní pomoc

§ 79

Občanům, kteří se přechodně ocitli nebo žijí v mimořádně obtížných životních poměrech, se poskytují služby, jichž je třeba k překonání těchto poměrů, pokud je občané nemohou překonat vlastním přičiněním, ani za pomoci své rodiny.

Díl pátý

Společná ustanovení

§ 80

(1) Národní výbor může požadovat od příjemce služby plnou nebo částečnou úhradu nákladů na služby poskytované podle dílu třetího a čtvrtého této části zákona. Národní výbor může uložit příjemci služby úhradu nákladů podle jeho hospodářských poměrů.

(2) Nemůže-li příjemce služby uhradit náklady na službu, může národní výbor požadovat úhradu postupně od manžela, dětí nebo rodičů příjemce služby, kteří jsou povinni vyživovat příjemce služby; nedojde-li k dohodě, rozhoduje soud na návrh národního výboru.

§ 81

Pro poskytování služeb sociálního zabezpečení platí společná ustanovení o dávkách uvedená v § 52 a 53 a v § 55 odst. 1.

ČÁST ŠESTÁ

ORGANIZACE A ŘÍZENÍ

Díl první

Organizace sociálního zabezpečení

§ 82

Orgány sociálního zabezpečení

Sociální zabezpečení provádějí ministerstvo práce a sociálních věcí, úřad důchodového zabezpečení (správa důchodů) a národní výbory.*)

§ 83

Ministerstvo práce a sociálních věcí

Ministerstvo práce a sociálních věcí řídí a kontroluje provádění sociálního zabezpečení a zajišťuje, aby úkoly sociálního zabezpečení byly plněny v souladu s možnostmi a potřebami společnosti; odpovídá za účelné vynakládání prostředků na sociální zabezpečení a za odbornou výchovu pracovníků na tomto úseku. Úřad důchodového zabezpečení v Praze a Správa důchodů v Bratislavě rozhodují o dávkách důchodového zabezpečení.*) Vláda může přenést rozhodování o těchto dávkách na národní výbory.

§ 84

Úkoly národních výborů

(1) Národní výbory zabezpečují ve svých obvodech úkoly na úseku sociálního zabezpečení v souladu se státním plánem rozvoje národního hospodářství a se zřetelem na jeho potřeby a odpovídají za to, že prostředky určené na sociální zabezpečení budou vynakládány účelně a hospodárně.

(2) Národní výbory při provádění sociálního zabezpečení organizují služby sociálního zabezpečení, rozhodují o těchto službách, o zaopatřovacím příspěvku členů rodin občanů konajících službu v ozbrojených silách, o zaopatřovacím příspěvku umělců po dobu vojenského cvičení, ve věcech jejich zabezpečení v nemoci a o dávkách zabezpečení důchodců v nemoci; spolupůsobí v řízení o dávkách důchodového zabezpečení a rozhodují o těch-

*) Srov. poznámky k § 56 odst. 3 a k § 65 odst. 1.

to dávkách v rozsahu na ně přeneseném*); rozvíjejí všestrannou péči o invalidy a občany se změněnou pracovní schopností a pečují o vytváření podmínek pro prodlužování pracovní činnosti starších pracovníků a pro aktivní účast důchodců v hospodářském, kulturním a veřejném životě.

(3) Národní výbory zabezpečují co nejširší účast pracujících na provádění sociálního zabezpečení a jeho kontrole zejména přibíráním pracujících k přímé účasti na rozhodování v komisích sociálního zabezpečení a užších komisích, které zřizují při komisích sociálního zabezpečení.

§ 85

(1) Krajské a okresní národní výbory zřizují při komisích sociálního zabezpečení posudkové komise sociálního zabezpečení jako jejich užší komise, které rozhodují zejména o tom, zda zdravotní stav nebo pracovní schopnost posuzovaného odůvodňuje poskytnutí dávky nebo služby sociálního zabezpečení. Krajské posudkové komise sociálního zabezpečení podávají též znalecké posudky v soudním řízení ve věcech důchodového zabezpečení, jestliže nárok závisí na zdravotním stavu žadatele o dávku.

(2) Ministerstvo práce a sociálních věcí**) může zřídit jako svůj orgán posudkovou komisi sociálního zabezpečení k rozhodování v případech, v nichž zjišťování zdravotního stavu nebo pracovní schopnosti vyžaduje zvláštních odborných znalostí. Podává-li tato komise znalecký posudek v soudním řízení, projedná jej v jiném složení, než ve kterém rozhodla.

§ 86

(1) Zásady uspořádání a působnosti orgánů národních výborů ve věcech sociálního zabezpečení stanoví vláda; podrobnosti stanoví ministerstvo práce a sociálních věcí.**)

(2) Vláda může též stanovit odchylky od tohoto zákona, pokud jde o působnost, organizaci a řízení posudkové služby ve věcech plné (částečné) invalidity.

§ 87

Součinnost orgánů Revolučního odborového hnutí

Orgány sociálního zabezpečení plní své úkoly v úzké součinnosti s orgány Revolučního odborového hnutí.

Díl druhý

Řízení

§ 88

Žádost o dávku (službu)

O poskytnutí dávky (služby) se rozhoduje zpravidla na žádost, která se podává u národního výboru, v jehož obvodu žadatel bydlí; žádá-li o dávku z důchodového zabezpečení pracovník nebo pozůstalý po něm, podává se žádost v závodě u orgánů základní organizace Revolučního odborového hnutí. Člen výrobního družstva nebo pozůstalý po něm podává žádost v družstvu.

§ 89

Povinnost závodů vést záznamy a podávat hlášení pro účely sociálního zabezpečení

(1) Závody jsou povinny vést záznamy o okolnostech rozhodných pro nárok na dávku a její výši, zejména o době a druhu zaměstnání, o výši výdělku svých pracovníků, o sjednání a skončení pracovního poměru s důchodcem, jakož i okolnostech rozhodných pro provádění péče o občany se změněnou pracovní schopností, a hlásit je orgánům sociálního zabezpečení. Na vyzvání těchto orgánů jsou závody povinny podat taková hlášení kdykoliv. Orgány sociálního zabezpečení mají právo přezkoumat správnost a úplnost hlášení.

(2) Zavinil-li závod nesprávným hlášením nebo jeho opomenutím, zejména neoznámením vstupu poživatele důchodu do zaměstnání (přijetí za člena výrobního družstva, započetí pracovní činnosti v jednotném zemědělském družstvu), že dávka byla poskytnuta neprávem nebo ve vyšší výměře, než náležela, je povinen nahradit neprávem vyplacené částky. O povinnosti nahradit neprávem vyplacené částky rozhoduje orgán sociálního zabezpečení, který je příslušný rozhodnout o dávce; tento orgán také může od požadování náhrady zcela nebo zčásti upustit.

(3) Nárok na náhradu se promlčuje do tří let ode dne, kdy orgán sociálního zabezpečení zjistil, že dávka byla poskytnuta neprávem.

§ 90

Vstup do závodu

Pověření funkcionáři a pracovníci orgánů sociálního zabezpečení jsou oprávněni vstupovat do závodů a na pracoviště, pokud je toho třeba pro

*) Vyhláška č. 108/1964 Sb., o působnosti národních výborů ve věcech sociálního zabezpečení, ve znění vyhlášek č. 78/1968 Sb., č. 131/1971 Sb. a č. 143/1971 Sb.

**) Srov. poznámku k § 56 odst. 3.

účely tohoto zákona nebo ke zjištění skutečností rozhodných pro nárok na náhradu dávek důchodového zabezpečení.

§ 91

Součinnost zdravotnických zařízení

Zdravotnická zařízení jsou povinna na požádání orgánu sociálního zabezpečení provést vyšetření zdravotního stavu v řízení o dávkách (službách), podávat lékařské nálezy, posudky, zprávy o průběhu nemoci, vydávat výpisy z chorobopisů a podávat potřebná hlášení, jichž je třeba k rozhodování o dávce (službě).

§ 92

Rozhodnutí a opravné prostředky ve věcech dávek důchodového zabezpečení

(1) Rozhodnutí ve věcech dávek důchodového zabezpečení se vydává vždy písemně.

(2) O opravných prostředcích proti rozhodnutím krajských národních výborů jako odvolacích orgánů a úřadu důchodového zabezpečení (správy důchodů) o zákonných nárocích ve věcech důchodového zabezpečení rozhoduje soud. Proti rozhodnutí okresního národního výboru, které je toliko podkladem rozhodnutí úřadu důchodového zabezpečení (správy důchodů), se nelze odvolat ke krajskému národnímu výboru. Soud přezkoumává toto rozhodnutí jen při rozhodování o opravném prostředku proti rozhodnutí úřadu důchodového zabezpečení (správy důchodů). Zruší-li soud rozhodnutí úřadu důchodového zabezpečení (správy důchodů) i rozhodnutí národního výboru, vydá úřad důchodového zabezpečení (správa důchodů) nové rozhodnutí, i pokud jde o otázky řešené v rozhodnutí národního výboru.*)

(3) Bylo-li rozhodnutí okresního národního výboru, které je toliko podkladem rozhodnutí úřadu důchodového zabezpečení (správy důchodů) vydáno před 1. červencem 1964, platí pro opravné řízení správní dosavadní předpisy. Ustanovení odstavce 2 věty třetí a čtvrté platí i v tomto případě; tato ustanovení platí rovněž při soudním přezkoumávání rozhodnutí úřadu důchodového zabezpečení (správy důchodů), jestliže soud nevydal rozhodnutí o opravném prostředku do 30. června 1964.*)

(4) Nemá-li navrhovatel obecný soud v Československé socialistické republice, je příslušný k rozhodnutí o opravném prostředku soud, v jehož obvodu má sídlo orgán, který rozhodnutí vydal.

(5) Požádá-li účastník řízení před uplynutím lhůty k opravnému prostředku o sdělení podkladů pro výpočet důchodu, počíná běžet nová lhůta k opravnému prostředku ode dne, kdy byly účastníku tyto podklady doručeny.

(6) Opravný prostředek je podán včas i tehdy, byl-li podán ve lhůtě u okresního národního výboru příslušného podle místa bydliště.

(7) Opravný prostředek, o němž rozhoduje soud, lze vzít zpět bez jeho souhlasu, jestliže navrhovateli bylo novým rozhodnutím příslušného orgánu plně vyhověno.

(8) O odvoláních proti jiným rozhodnutím národního výboru ve věcech důchodového zabezpečení se rozhoduje jen ve správním řízení.

(9) Opravný prostředek proti rozhodnutí o snížení, odnětí nebo o zastavení výplaty dávek nemá odkladný účinek.

§ 93

Náklady řízení

(1) Náklady řízení o dávky (služby) hradí stát.

(2) Stát též uhrazuje cestovné, stravné a nocležné, popřípadě i jiné nutné výlohy a ušlý výdělek občanům, kteří se podrobí vyšetření zdravotního stavu nebo se na vyzvání dostaví k jednání posudkové komise sociálního zabezpečení.

§ 94

Obecné předpisy o řízení

Pokud tento zákon nebo předpisy podle něho vydané nestanoví odchylky od obecných předpisů o řízení ve věcech správních, platí tyto předpisy.

ČÁST SEDMÁ

SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ VOJÁKŮ Z POVOLÁNÍ A PŘÍSLUŠNÍKŮ BEZPEČNOSTNÍCH SBORŮ

§ 95

Úvodní ustanovení

(1) Pro sociální zabezpečení vojáků z povolání a příslušníků bezpečnostních sborů platí obdobně ustanovení části první, čtvrté, páté a osmé tohoto zákona, pokud se dále nestanoví jinak.

(2) Kde se v tomto zákoně mluví o vojácích z povolání a o službě v ozbrojených silách, rozumějí se tím též příslušníci bezpečnostních sborů a jejich služba.

*) Srov. poznámku k § 65 odst. 1.

Díl první

Důchodové zabezpečení

§ 96

Kategorie funkcí

(1) Služba vojáků z povolání vykonávaná po 31. prosinci 1964 se zařazuje pro účely důchodového zabezpečení do I. nebo II. kategorie podle druhů vykonávaných funkcí.

(2) Ministři národní obrany a vnitra*) určí v oborech své působnosti, které funkce vojáků z povolání se zařazují do I. kategorie; přitom mohou stanovit, v jakém rozsahu se započítává doba výkonu některých těchto funkcí do doby zaměstnání.

(3) Ministři národní obrany a vnitra*) stanoví, které druhy služeb se hodnotí jako doby zaměstnání III. pracovní kategorie.

§ 97

Přerušení zaměstnání

O tom, zda zaměstnání vojáků z povolání bylo přerušeno z vážných důvodů (§ 8 odst. 2), rozhodují v oborech své působnosti orgány ministerstev národní obrany a vnitra.*)

§ 98

Průměrný měsíční výdělek

Při vyměření důchodu podle tohoto dílu se vypočítává průměrný měsíční výdělek též z hrubých výdělků za posledních 5 (10) kalendářních roků před propuštěním ze služby v ozbrojených silách, jestliže je to pro oprávněného výhodnější.

§ 99

Starobní důchod

(1) Na starobní důchod má nárok voják z povolání, který má nejméně 25 roků doby zaměstnání a v době služby v ozbrojených silách dosáhl věku aspoň

a) 57 let, jestliže konal nejméně 20 roků službu ve II. kategorii;

b) 55 let, jestliže konal nejméně 20 roků službu v I. kategorii.

(2) Na starobní důchod podle tohoto dílu má nárok též občan, který byl vojákem z povolání, měl ke dni propuštění ze služby v ozbrojených silách nejméně 25 roků doby zaměstnání a dosáhl v době trvání zaměstnání (pracovní činnosti) věku aspoň

a) 60 let, jestliže konal nejméně 20 roků službu v I. (II.) kategorii v ozbrojených silách;

b) 55 let, jestliže konal v ozbrojených silách nejméně 20 roků službu výkonného letce; službě výkonného letce se klade naroveň výkon funkcí zvláštní povahy a stupně nebezpečnosti, které stanoví ministři národní obrany a vnitra.*)

(3) Ustanovení § 11 odst. 3 až 5 platí obdobně.

§ 100

Výše starobního důchodu

(1) Základní výměra starobního důchodu vojáka z povolání nebo občana uvedeného v § 99 odst. 2, který splnil podmínky stanovené pro nárok na tento důchod, činí

a) 60 % průměrného měsíčního výdělku, konal-li voják z povolání nebo občan uvedený v § 99 odst. 2 z potřebné doby zaměstnání 25 roků nejméně 20 roků službu v I. kategorii v ozbrojených silách;

b) 55 % průměrného měsíčního výdělku, konal-li voják z povolání nebo občan uvedený v § 99 odst. 2 z potřebné doby zaměstnání 25 roků nejméně 20 roků službu ve II. kategorii v ozbrojených silách.

(2) K základní výměře podle předchozího odstavce se přičítají od 21. roku zaměstnání za každý rok služby v ozbrojených silách (zaměstnání)

I. kategorie . . . . . 2 %,

II. kategorie . . . . . 1,5 % a

III. kategorie . . . . . 1 %

průměrného měsíčního výdělku, avšak jen do výše stanovené v následujícím odstavci; přitom se započítává jen doba služby v ozbrojených silách (zaměstnání) vykonávané po dosažení věku 18 let.

(3) Starobní důchod podle odstavce 1 písm. b) činí ke dni vzniku nároku nejvýše 70 % průměrného měsíčního výdělku.

(4) Ustanovení § 13 odst. 3 a 5 platí obdobně.

§ 101

Nejvyšší a nejnižší výměra starobního důchodu

(1) Starobní důchod spolu s jakýmkoli jiným důchodem z důchodového zabezpečení (pojištění) nesmí přesahovat částku

*) Působnost a zmocnění ministra vnitra v otázkách Sboru nápravné výchovy přešla na ministerstva spravedlnosti (čl. II. zákona č. 173/1968 Sb., § 11 odst. 2 zákona č. 2/1969 Sb., § 1 zákona č. 207/1968 Sb.). Srov. též poznámku k § 56 odst. 3, jež platí obdobně, i pokud jde o působnost ministerstev národní obrany a vnitra.

2200 Kčs měsíčně, jde-li o vojáka z povolání nebo občana, který byl vojákem z povolání, jestliže konali nejméně 20 roků službu výkonného letce nebo službu jí postavenou naroveň [§ 99 odst. 1 písm. b) a odst. 2 písm. b)];

2000 Kčs měsíčně, konal-li voják z povolání nejméně 20 roků jinou službu v I. kategorii v ozbrojených silách [§ 99 odst. 1 písm. b)];

1800 Kčs měsíčně v ostatních případech [§ 99 odst. 1 písm. a) a odst. 2 písm. a)].

Částkou převyšující tyto výměry se starobní důchod vyměří, jen pokud jde o zvýšení starobního důchodu za dobu dalšího zaměstnání po vzniku nároku na tento důchod; důchod spolu s tímto zvýšením a s jakýmkoliv jiným důchodem z důchodového zabezpečení (pojištění) nesmí však přesáhnout částku 2500 Kčs měsíčně.

(2) Ustanovení § 18 odst. 2 až 6 platí obdobně.

§ 102

Výše invalidního důchodu

(1) Konal-li voják z povolání službu v ozbrojených silách (zaměstnání) přede dnem vzniku nároku na invalidní důchod nejméně 25 roků anebo po dobu, jež s přičtením doby od vzniku nároku na důchod do dosažení věku 60 let u mužů a věku 57 let u žen dosahuje nejméně 25 roků, činí základní výměra invalidního důchodu

a) 60 % průměrného měsíčního výdělku, trvala-li služba v ozbrojených silách v I. kategorii nejméně 20 roků nebo stal-li se voják z povolání plně (částečně) invalidním následkem úrazu nebo onemocnění vzniklých při výkonu této služby anebo v přímé souvislosti s ním,

b) 55 % průměrného měsíčního výdělku, trvala-li služba v ozbrojených silách ve II. kategorii nejméně 20 roků nebo stal-li se voják z povolání plně (částečně) invalidním následkem úrazu nebo onemocnění vzniklých při výkonu této služby anebo v přímé souvislosti s ním,

c) 50 % průměrného měsíčního výdělku v ostatních případech.

(2) Ustanovení § 23 odst. 2 až 5 platí obdobně.

§ 103

Nejvyšší a nejnižší výměra invalidního důchodu

(1) Invalidní důchod spolu s jakýmkoli jiným důchodem z důchodového zabezpečení (pojištění) nesmí přesahovat částku

2200 Kčs měsíčně, jde-li o vojáka z povolání, který konal službu výkonného letce nebo službu jí postavenou naroveň

po dobu potřebnou pro nárok na invalidní důchod a trval-li výkon této služby ke dni vzniku nároků na důchod, nebo

po dobu nejméně 20 roků anebo

se stal plně invalidním následkem úrazu nebo onemocnění vzniklých při výkonu této služby anebo v přímé souvislosti s ním;

2000 Kčs měsíčně, jestliže voják z povolání konal službu v ozbrojených silách v I. kategorii

po dobu potřebnou pro nárok na invalidní důchod a trval-li výkon této služby ke dni vzniku nároku na důchod nebo

po dobu nejméně 20 roků anebo

se stal plně invalidním následkem úrazu nebo onemocnění vzniklých při výkonu této služby anebo v přímé souvislosti s ním;

1800 Kčs měsíčně v ostatních případech.

(2) Ustanovení § 28 odst. 2 až 4 platí obdobně.

§ 104

Výplata dávek

Důchody a ostatní dávky se vyplácejí ve stanoveném výplatním termínu na běžný kalendářní měsíc.

Díl druhý

§ 105

Služby sociálního zabezpečení

Peněžité příspěvky, které se poskytují jako služba sociálního zabezpečení, poskytují poživatelům důchodů z důchodového zabezpečení vojáků z povolání a jejich rodinným příslušníkům orgány ministerstev národní obrany a vnitra.*)

Díl třetí

Organizace a řízení

§ 106

Organizace

Sociální zabezpečení v ozbrojených silách a bezpečnostních sborech řídí, kontrolují a svými orgány provádějí ministerstva národní obrany a vnitra. Přitom zajišťují, aby úkoly sociálního zabezpečení v ozbrojených silách a bezpečnostních sborech byly plněny v souladu s možnostmi a potřebami společnosti, a odpovídají za účelné a hospodárné vynakládání prostředků na sociální zabezpečení. Při plnění těchto úkolů postupují v součinnosti s ministerstvem práce a sociálních věcí.*)

*) Srov. poznámku k § 96.

§ 107

Řízení

(1) Splňuje-li voják z povolání podmínky pro nárok na důchod již při propuštění ze služby v ozbrojených silách, přizná se dávka bez žádosti. V ostatních případech se uplatňuje nárok na dávku žádostí u okresní vojenské správy, v jejímž obvodu žadatel bydlí; v oboru působnosti ministerstva vnitra se žádost podává u příslušné součásti ministerstva vnitra.*)

(2) Řízení ve věcech invalidity (částečné invalidity) provádějí posudkové komise sociálního zabezpečení (§ 85 odst. 1). Schopnost vojáků z povolání k výkonu služby v ozbrojených silách posuzují lékařské komise ministerstev národní obrany a vnitra, které též rozhodují o přímé souvislosti vzniku úrazu nebo onemocnění s výkonem služby pro účely řízení o invalidním (částečném invalidním) důchodu.

(3) O odvoláních proti rozhodnutím orgánů ministerstva národní obrany a ministerstva vnitra ve věcech dávek důchodového zabezpečení se rozhoduje ve správním řízení.

(4) Jinak platí o řízení v sociálním zabezpečení v ozbrojených silách obdobně § 89 až 94.

(5) Prováděcí předpisy stanoví, kdy ministerstva národní obrany a vnitra nebo jejich orgány provádějí řízení o dávkách a službách sociálního zabezpečení, výplatu dávek a poskytování služeb, jestliže

a) žadatel o dávku (službu) není již vojákem z povolání v době vzniku nároku na dávku (službu),

b) jde o pozůstalé po vojácích z povolání nebo po občanech uvedených pod písm. a).

ČÁST OSMÁ

DŮCHODOVÉ ZABEZPEČENÍ ÚČASTNÍKŮ ODBOJE

§ 107a

Úvodní ustanovení

Pro důchodové zabezpečení účastníků odboje a pozůstalých po nich platí ustanovení tohoto zákona, pokud se v této části nestanoví jinak.

§ 107b

Skupiny účastníků odboje

(1) Účastníci odboje, kteří splňují podmínky stanovené zákonem č. 255/1946 Sb., o příslušnících československé armády v zahraničí a o některých jiných účastnících národního boje za osvobození, nebo zákonem č. 462/1919 Sb., o propůjčování míst legionářům, ve znění zákona č. 196/1946 Sb., se pro účely důchodového zabezpečení zařazují do těchto čtyř skupin:

1. do I. skupiny se zařazují účastníci odboje,

a) jejichž odbojová činnost trvala aspoň čtyři roky, jestliže v této době aspoň šest měsíců
— konali polní službu v ozbrojených útvarech nebo
— byli vězněni z důvodů fašistické persekuce,

b) kteří aspoň dva roky konali polní službu v ozbrojených útvarech,

c) kteří byli výkonnými letci anebo parašutisty shozenými nebo vysazenými v týlu nepřítele,

d) kteří zemřeli v boji nebo v době věznění z důvodů fašistické persekuce, nebo se za uvedených okolností stali plně (částečně) invalidními, pokud tato invalidita trvá ke dni vzniku nároku na důchod, nebo

e) jejichž odbojová činnost trvala nepřetržitě od roku 1939 do osvobození;

2. do II. skupiny se zařazují účastníci odboje,

a) jejichž odbojová činnost trvala aspoň dva roky, jestliže v této době aspoň tři měsíce
— konali polní službu v ozbrojených útvarech nebo
— byli vězněni z důvodů fašistické persekuce,

b) kteří aspoň šest měsíců konali polní službu v ozbrojených útvarech nebo

c) jejichž odbojová činnost trvala aspoň čtyři roky,

pokud nesplňují podmínky pro zařazení do I. skupiny;

3. do III. skupiny se zařazují účastníci odboje,

a) kteří byli příslušníky ozbrojených útvarů nebo byli vězněni z důvodů fašistické persekuce nebo

b) jejichž odbojová činnost trvala aspoň rok,

pokud nesplňují podmínky pro zařazení do I. nebo II. skupiny;

4. do IV. skupiny se zařazují účastníci odboje,

a) jejichž odbojová činnost trvala po dobu kratší než jeden rok nebo

b) kteří byli účastníky povstání v květnu 1945,**)

pokud nesplňují podmínky pro zařazení do I., II. nebo III. skupiny.

(2) Účastníci protiválečných vzpour za první světové války se zařazují do IV. skupiny účastníků odboje.

*) Srov. poznámku k § 96.

**) Podle § 1 odst. 1 č. 1 písm. f) zák. č. 255/1946 Sb. je účastníkem povstání, kdo se zúčastnil povstání v květnu 1945, přičemž za bojů padl, byl těžce zraněn nebo utrpěl těžkou poruchu zdraví.

§ 107c

Průměrný měsíční výdělek

Jestliže účastník odboje změnil pro zdravotní poškození, které utrpěl v souvislosti s odbojovou činností, své dosavadní zaměstnání, zjišťuje se jeho průměrný měsíční výdělek pro výpočet důchodu, pokud je to pro něj výhodnější, z výdělku, kterého dosahují stejně kvalifikovaní zdraví pracovníci v povolání, jež účastník odboje dříve vykonával.

§ 107d

Věk potřebný pro nárok na plný starobní důchod

(1) Věk potřebný pro nárok na plný starobní důchod účastníka odboje I. a II. skupiny se určí tak, že se od věku 60 let u muže a věku 55 let u ženy odečte jeden rok za každý započatý rok odbojové činnosti; potřebný věk však činí nejméně 55 let u muže a 50 let u ženy, jde-li o účastníka odboje I. skupiny, a nejméně 57 let u muže a 52 let u ženy, jde-li o účastníka odboje II. skupiny.

(2) Věk potřebný pro nárok na plný starobní důchod účastníka odboje III. skupiny, který byl aspoň šest měsíců vězněn z důvodů fašistické persekuce, činí 59 let u muže a 54 let u ženy.

(3) Věk potřebný pro nárok na plný starobní důchod účastnice odboje činí 55 let, pokud ustanovení předchozích odstavců nejsou pro ni výhodnější.

(4) Jsou-li jiná ustanovení tohoto zákona o věku potřebném pro nárok na plný starobní důchod výhodnější, platí tato jiná ustanovení.

§ 107e

Věk potřebný pro nárok na poměrný starobní důchod

(1) Věk potřebný pro nárok na poměrný starobní důchod účastníka odboje I. a II. skupiny se určí tak, že se od věku 65 let odečte jeden rok za každý započatý rok odbojové činnosti; potřebný věk však činí nejméně 60 let, jde-li o účastníka odboje I. skupiny, a nejméně 62 let, jde-li o účastníka odboje II. skupiny.

(2) Věk potřebný pro nárok na poměrný starobní důchod účastnice odboje I. a II. skupiny, která byla zaměstnána aspoň 20 roků (§ 12 odst. 2), se určí tak, že se od věku 60 let odečte jeden rok za každý započatý rok odbojové činnosti; potřebný věk však činí nejméně 55 let, jde-li o účastnici odboje I. skupiny, a nejméně 57 let, jde-li o účastnici odboje II. skupiny.

(3) Věk potřebný pro nárok na poměrný starobní důchod účastníka odboje III. skupiny, který byl aspoň šest měsíců vězněn z důvodů fašistické perzekuce, činí 64 let, a jde-li o ženu, která byla zaměstnána aspoň 20 roků, 59 let.

(4) Věk potřebný pro nárok na poměrný starobní důchod účastnice odboje, která byla zaměstnána aspoň 20 roků, činí 60 let, pokud ustanovení předchozích odstavců nejsou pro ni výhodnější.

§ 107f

Výše starobního a invalidního důchodu

(1) Základní výměra plného starobního a invalidního důchodu (§ 23 odst. 1, § 102 odst. 1) činí pro účastníka odboje

skupiny	
I.	60 %
II.	55 %
III. a IV.	50 %

průměrného měsíčního výdělku.

(2) Ustanovení § 13 odst. 2, § 23 odst. 2 a § 100 odst. 2 platí s tím, že procentní zvýšení základní výměry za každý rok zaměstnání náleží účastníkům odboje I. a II. skupiny od 21. roku zaměstnání.

(3) Za každý započatý rok odbojové činnosti se zvyšuje starobní a invalidní důchod (§ 23 odst. 1, § 24 a § 102 odst. 1) účastníka odboje

skupiny	měsíčně o Kčs
I.	120
II. a III.	100
IV.	80

(4) Starobní a invalidní důchod činí ke dni vzniku nároku na důchod

a) nejvýše 70 % průměrného měsíčního výdělku, jde-li o účastníka odboje II. skupiny,

b) nejvýše 60 % průměrného měsíčního výdělku, jde-li o účastníka odboje III. a IV. skupiny,

pokud jiná ustanovení tohoto zákona nejsou pro něj výhodnější; jde-li o účastníka odboje I. skupiny, není výše důchodu takto omezena.

(5) Zvýšení přesahující hranici 70 %, popřípadě 60 % průměrného měsíčního výdělku, uvedenou v předchozím odstavci, v § 13 odst. 4, § 23 odst. 4 a § 100 odst. 3, náleží, jen jde-li o zvýšení důchodu podle odstavce 3.

(6) Invalidní (částečný invalidní) důchod účastníka odboje, jehož invalidita (částečná invalidita) vznikla v souvislosti s odbojovou činností,

se posuzuje podle ustanovení o invalidním (částečném invalidním) důchodu při pracovním úrazu (§ 26); ustanovení § 20 odst. 1 tu neplatí. Ustanovení § 40 odst. 3 platí obdobně.

§ 107g

Nejvyšší a nejnižší výměra starobního a invalidního důchodu

(1) Starobní a invalidní důchod účastníka odboje spolu s jakýmkoliv jiným důchodem z důchodového zabezpečení (pojištění) nesmí přesahovat částku 2500 Kčs měsíčně.

(2) Starobní a invalidní důchod činí nejméně, jde-li o účastníka odboje

skupiny	měsíčně Kčs
I.	1400
II.	1200
III.	1000
IV.	800

(3) Nejnižší výměra částečného invalidního důchodu činí polovinu nejnižší výměry invalidního důchodu.

(4) Starobní a invalidní důchod činí nejvýše 100 % průměrného měsíčního výdělku neomezeného podle § 9 odst. 3 a sníženého o částku rovnou dani ze mzdy stanovené ke dni vzniku nároku na důchod; to však neplatí, jde-li o starobní nebo invalidní důchod náležející v nejnižší výměře (odstavec 2) anebo o starobní nebo invalidní důchod přiznaný podle předpisů platných před 1. lednem 1957.

§ 107h

Vdovský důchod

Starobní a invalidní důchod vdovy

(1) Vdově po účastníku odboje náleží vdovský důchod, splní-li se některá z podmínek stanovených v § 30 odst. 2 písm. a) až e) pro nárok na vdovský důchod i po uplynutí dvou roků po zániku dřívějšího nároku na vdovský důchod.

(2) Vdovský důchod vdovy po účastníku odboje činí nejméně 560 Kčs měsíčně.

(3) Vdovský důchod účastnice odboje, která nemá jiný důchod ani příjem ze zaměstnání nebo z jiné výdělečné činnosti, se vyměří nejméně částkou uvedenou v § 107g odst. 2 podle toho, do které skupiny účastníků odboje je vdova zařazena.

(4) Vdovský důchod se vdově výdělečně činné nekrátí, jde-li o účastnici odboje nebo o vdovu po účastníku odboje.

(5) Nemá-li vdova po účastníku odboje nárok na vdovský důchod, požívá však starobní nebo invalidní důchod, náleží tento důchod nejméně ve výši 560 Kčs měsíčně.

§ 107ch

Výše sirotčího důchodu

(1) Sirotčí důchod jednostranně osiřelého dítěte po účastníku odboje činí nejméně 400 Kčs měsíčně.

(2) Sirotčí důchod oboustranně osiřelého dítěte po účastníku odboje činí 700 Kčs měsíčně.

§ 107i

Výše sociálního důchodu

(1) Je-li účastníku odboje přiznán sociální důchod, poskytuje se účastníku odboje

skupiny	ve výši Kčs měsíčně
I.	1400
II.	1200
III.	1000
IV.	800

(2) Je-li vdově po účastníku odboje přiznán sociální důchod, poskytuje se ve výši 560 Kčs měsíčně.

§ 107j

Výše důchodů rodičů

Poskytuje-li se rodičům účastníka odboje, který v souvislosti s odbojovou činností padl, byl popraven, nebo zemřel ve vězení, důchod rodičů, starobní, invalidní, vdovský nebo sociální důchod, náleží tento důchod nejméně ve výši 600 Kčs měsíčně, jde-li o jednotlivce, a 900 Kčs měsíčně, jde-li o manželskou dvojici.

§ 107k

Vynětí ze zvláštní daně z důchodu

Důchody poskytované v nejnižší výměře podle této části zákona ani důchody z nich vyměřené nepodléhají zvláštní dani z důchodu.

ČÁST DEVÁTÁ

USTANOVENÍ PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ

Díl první

Přechodná ustanovení

Sociální zabezpečení pracovníků

§ 108

Základní ustanovení

(1) Podle tohoto zákona se posuzují od 1. července 1964 i nároky na dávky, jejichž podmínky se

splnily před tímto dnem a nezakládaly nárok na dávky podle dosavadních předpisů, pokud se dále nestanoví jinak.

(2) O nárocích na dávky, jež vznikly před 1. červencem 1964 a o nichž nebylo do tohoto dne pravomocně rozhodnuto, zejména proto, že pracovník pokračuje v zaměstnání, se rozhodne podle dosavadních předpisů s odchylkami podle dalších ustanovení.

(3) Dávky důchodového zabezpečení přiznané podle předpisů platných před 1. červencem 1964 se považují za dávky podle tohoto zákona, a to ve výši, v jaké náležely ke dni 30. června 1964, pokud nevyplývá něco jiného z § 124 až 126. Další trvání nároku na tyto dávky se posuzuje podle tohoto zákona s odchylkami stanovenými v § 116 a 120 až 123.

(4) Poživatelé dávek důchodového zabezpečení, na něž vznikl nárok před 1. červencem 1964, jsou povinni ohlásit do 15. července 1964 skutečnosti, které podle tohoto zákona odůvodňují zánik nároku na dávku, snížení dávky nebo zastavení její výplaty.

§ 109

Nároky na důchody, jež vzniknou v době od 1. července do 31. prosince 1964

Pro nároky na důchody, jejichž podmínky se splní v době od 1. července do 31. prosince 1964, platí ustanovení tohoto zákona s těmito odchylkami:

a) doba zaměstnání a náhradní doba se posuzuje podle předpisů platných před 1. červencem 1964,

b) doba zaměstnání potřebná pro vznik nároku na plný starobní důchod činí nejméně 20 roků a pro vznik nároku na poměrný starobní důchod nejméně 5 roků,

c) hranice věku potřebného pro vznik nároku na plný starobní důchod u žen je aspoň 55 let bez zřetele na počet vychovaných dětí; pro vznik nároku na poměrný starobní důchod u žen činí hranice věku vždy aspoň 65 let,

d) starobní důchod v poměrné výši činí 2,5 % průměrného měsíčního výdělku za každý rok zaměstnání,

e) výše invalidního důchodu se stanoví podle předpisů platných před 1. červencem 1964, invalidní důchod nesmí však přesahovat nejvyšší výměru stanovenou v § 23 odst. 4, popřípadě zvýšenou o 10 % průměrného měsíčního výdělku při pracovním úrazu, a v § 28 odst. 1 a 3,

f) výše částečného invalidního důchodu a částečného invalidního důchodu při pracovním úrazu se stanoví podle předpisů platných před 1. červencem 1964.

§ 110

Pracovní kategorie

Jde-li o důchod, na nějž vznikl nárok po 30. červnu 1964, určuje se zařazení zaměstnání do I. nebo II. pracovní kategorie za dobu do 30. června 1964 podle předpisů platných před 1. červencem 1964, pokud jsou pro pracovníka výhodnější; jsou-li výhodnější ustanovení tohoto zákona, určuje se zařazení zaměstnání podle těchto ustanovení a prováděcích předpisů.

§ 111

Doba zaměstnání

(1) Doba pracovního poměru před 1. říjnem 1948, která se nepovažovala za dobu zaměstnání podle dosavadních předpisů, není dobou zaměstnání ani podle tohoto zákona, jestliže pracovník vykonával zároveň samostatnou výdělečnou činnost, která byla hlavním zdrojem jeho výživy.

(2) Doba služby v tzv. vládním vojsku, doba služby vojáků z povolání v armádě tzv. Slovenského státu a doba služby příslušníků policie a četnictva přijatých do služeb v době nesvobody se nezapočítává do doby zaměstnání; doby těchto služeb se však započítávají v rozsahu, v jakém se kryjí s dobou účasti na boji proti fašismu.

§ 112

Přerušení zaměstnání

Doba, po kterou žena pečovala v období od 1. října 1948 do 31. prosince 1964 o dítě ve věku od tří do osmi let, nebo po kterou byl poskytován částečný invalidní důchod anebo důchod za výsluhu let, se považuje za dobu přerušení zaměstnání z vážných důvodů (§ 8 odst. 2), vznikne-li nárok na důchod po 31. prosinci 1964.

§ 113

Zachování dřívějšího průměrného výdělku pro výpočet důchodu

Jestliže důchodce požívá nebo požíval starobní, invalidní (částečný invalidní) důchod, důchod za výsluhu let nebo výsluhový důchod, vyměřený podle dosavadních předpisů z průměrného ročního výdělku, nesmí být starobní nebo invalidní (částečný invalidní) důchod, na nějž vznikl nárok po 30. červnu 1964, vyměřen z nižšího průměrného měsíčního výdělku, než by činila dvanáctina průměrného ročního výdělku (důchodového základu), z něhož byl vyměřen dřívější důchod.

§ 114

Starobní důchod

(1) Pracovníkům, kteří splnili před 1. červencem 1964 podmínky pro nárok na starobní důchod v plné výši podle předpisů platných před 1. červencem 1964*), náleží starobní důchod podle dosavadních předpisů. Jsou-li tito pracovníci k 1. červenci 1964 zaměstnáni, zvyšuje se jejich nárok na starobní důchod

a) za dobu zaměstnání před 1. červencem 1964, po kterou měli nárok na zvyšování důchodu o 4 % průměrného ročního výdělku, i za dobu kratší než rok, a to za každé tři měsíce zaměstnání o 1 % z jedné dvanáctiny dosavadního průměrného ročního výdělku (odstavec 2);

b) za dobu zaměstnání po 30. červnu 1964 podle ustanovení o zvyšování nároku na plný starobní důchod (§ 16).

(2) Jestliže pracovníci uvedení v předchozím odstavci byli po vzniku nároku na starobní důchod v plné výši nepřetržitě zaměstnáni, vypočítá se starobní důchod i jeho zvýšení za dobu zaměstnání po vzniku nároku na tento důchod z průměrného měsíčního výdělku (§ 9), je-li to pro důchodce výhodnější. V ostatních případech se vypočte starobní důchod i zvýšení z jedné dvanáctiny dosavadního průměrného ročního výdělku; to platí též, vstoupí-li důchodce do zaměstnání po 30. červnu 1964.

(3) Starobní důchod spolu se zvýšením za dobu dalšího zaměstnání vykonávaného po 30. červnu 1964 nesmí být vyšší než 90 % průměrného měsíčního výdělku neomezeného podle § 9 odst. 3 a sníženého o částku rovnou dani ze mzdy stanovené ke dni vzniku nároku na důchod.

(4) Starobní důchod v plné výši se po dobu dalšího zaměstnání a pracovní činnosti v jednotném zemědělském družstvu neposkytuje, pokud vláda nestanoví výjimky.

§ 115

(1) Pracovníkům, kteří splnili před 1. červencem 1964 podmínky pro nárok na starobní důchod v poměrné výši**) a kteří jsou k 1. červenci 1964 zaměstnáni, zvyšuje se nárok na starobní důchod

a) za dobu zaměstnání do 30. června 1964 podle předpisů platných před 1. červencem 1964, pokud jde o podmínky a procentní výši;

b) za dobu zaměstnání po 30. červnu 1964 podle ustanovení o zvyšování nároku na poměrný starobní důchod (§ 17).

(2) Starobní důchod v poměrné výši se po dobu dalšího zaměstnání a pracovní činnosti v jednotném zemědělském družstvu neposkytuje, pokud vláda nestanoví výjimky.

(3) Ustanovení § 114 odst. 2 a 3 platí obdobně.

§ 116

(1) Nároky na starobní důchod náležející

a) ženám starším 55 let nebo

b) pracovníkům (ženám) mladším 65 let za dobu zaměstnání kratší než 25 roků anebo

c) pracovníkům starším 65 let za dobu zaměstnání kratší než 10 roků,

které vznikly před 1. červencem 1964, se zachovávají, i kdyby oprávnění nesplňovali podmínky pro nárok na starobní důchod stanovené tímto zákonem.

(2) Nárok na starobní důchod podle tohoto zákona nevznikne, jestliže před 1. lednem 1957 vznikl nárok na invalidní důchod a trvá i po 30. červnu 1964.

§ 117

(1) Jestliže pracovník, jemuž vznikl před 1. červencem 1964 nárok na starobní důchod v plné výši, byl po vzniku tohoto nároku zaměstnán, činí starobní důchod po jeho zvýšení za dobu dalšího zaměstnání nejméně

440 Kčs měsíčně, trvalo-li další zaměstnání celkem aspoň rok,

480 Kčs měsíčně, trvalo-li další zaměstnání celkem aspoň dva roky, a

520 Kčs měsíčně, trvalo-li další zaměstnání celkem aspoň tři roky,

z toho vždy aspoň rok po 30. červnu 1964; do těchto dob se nepočítá doba, po kterou pracovník pobíral starobní důchod nebo jeho část.

(2) Starobní důchod v nejnižší výměře podle předchozího odstavce nesmí však činit více než 90 % průměrného měsíčního výdělku sníženého o částku rovnou dani ze mzdy stanovené ke dni vzniku nároku na důchod; průměrný měsíční výdělek se určuje z výdělků dosažených za posledních 10 (5) kalendářních let před rokem, v němž vznikl nárok na důchod nebo v němž skončilo zaměstnání, podle toho, co je pro pracovníka výhodnější.

(3) Starobní důchod v nejnižší výměře podle odstavce 1 může být vyměřen nad 90 % průměrného měsíčního výdělku, je-li tento důchod jediným zdrojem výživy důchodce a jeho rodiny nebo jde-li o manželskou dvojici, která nemá hrubý příjem vyšší než 400 Kčs měsíčně na osobu.

*) § 9 odst. 1 zákona č. 55/1956 Sb., o sociálním zabezpečení.

**) § 9 odst. 2 zákona č. 55/1956 Sb.

§ 118

Invalidní a částečný invalidní důchod

(1) Stal-li se poživatel invalidního důchodu,

a) na nějž vznikl nárok v době od 1. ledna 1957 do 31. prosince 1964 nebo

b) na jehož nové vyměření vznikl v této době nárok,

po této době jen částečně invalidním, vyměří se částečný invalidní důchod podle tohoto zákona; tento důchod však nesmí být vyšší než dosavadní invalidní důchod. Jestliže nárok na invalidní důchod vnikl do 31. prosince 1956 a po tomto dni nebyl důchod nově vyměřen, vyměří se částečný invalidní důchod ve výši 50 % dosavadního invalidního důchodu.

(2) Stal-li se poživatel částečného invalidního důchodu, na nějž vznikl nárok před 1 lednem 1965, po tomto dni plně invalidním, vyměří se invalidní důchod podle tohoto zákona; tento důchod však nesmí být nižší než dosavadní částečný invalidní důchod, ani než dřívější invalidní důchod, na nějž vznikl nárok před 1. lednem 1957.

(3) Invalidní důchod pracovníka, kterému vznikl nárok na tento důchod před 1. červencem 1964 a který byl dále zaměstnán, činí po skončení zaměstnání nejméně

450 Kčs měsíčně, trvalo-li další zaměstnání po 30. červnu 1964 celkem aspoň rok,

520 Kčs měsíčně, trvalo-li další zaměstnání po 30. červnu 1964 celkem aspoň dva roky, a

600 Kčs měsíčně, trvalo-li další zaměstnání po 30. červnu 1964 celkem aspoň tři roky.

(4) Ustanovení § 117 odst. 2 a 3 platí obdobně.

§ 119

Nové vyměření starobního a invalidního důchodu

Zvýšení invalidního důchodu

Dosavadních předpisů o novém vyměření*) starobního důchodu a o zvýšení**) nebo o novém vyměření*) invalidního důchodu se použije pro nároky na nové vyměření, popřípadě na zvýšení důchodu vzniklé do 30. června 1964, jen požádá-li o to poživatel důchodu do 31. prosince 1965.

§ 120

Vdovský důchod

Vdovecký důchod

(1) Vdovský důchod náležející ke dni 30. června 1964 zůstává zachován, i když jeho poživatelka nesplňuje podmínky pro nárok na vdovský důchod podle § 30 odst. 2, jestliže dosáhla ke dni 30. června 1964 věku aspoň 47 let a jde o vdovský důchod po občanu, který zahynul následkem poškození zdraví utrpěného při odbojové činnosti nebo následkem politické, národní nebo rasové persekuce v době nesvobody.

(2) Na vdovské důchody vyplácené ke dni 30. června 1964 se nevztahují ustanovení § 30 odst. 6 a 8.

(3) Ustanovení tohoto zákona o rozvedených ženách se vztahují též na ženy rozloučené a rozvedené podle dřívějších předpisů.

(4) Vdovecký důchod poskytovaný podle předpisů platných před 1. červencem 1964 se považuje od 1. července 1964 za invalidní důchod; další trvání nároku na vdovecký důchod se posuzuje podle ustanovení tohoto zákona o trvání nároku na invalidní důchod.

(5) Vdovský důchod družky náležející ke dni 30. června 1964 se zachovává za stejných podmínek jako vdovský důchod vdovy.

§ 121

Důchod za výsluhu let

Důchod za výsluhu let přiznaný podle předpisů platných před 1. červencem 1964 se považuje od 1. července 1964

a) za starobní důchod, jestliže jeho poživatel dosáhl ke dni 30. června 1964 věku aspoň

60 let nebo

55 let, jde-li o výkonného letce nebo o ženu;

b) za invalidní důchod, jestliže jeho poživatel nedosáhl tohoto věku.

§ 122

Úprava některých dávek z doby před 1. lednem 1957

(1) Z dávek poskytovaných podle předpisů platných před 1. lednem 1957 mohou být sníženy nebo odňaty, jen pokud by to připouštěly uvedené předpisy,

a) úrazové důchody vyplácené podle předpisů o důchodovém pojištění platných před 1. lednem 1957,

b) zaopatřovací požitky, přiznané podle zákona č. 164/1946 Sb., o péči o vojenské a válečné poškozence a oběti války a fašistické persekuce,

c) přídavek za zranění přiznaný občanu, na nějž se vztahuje § 81 odst. 4 zákona č. 76/1922 Sb., o vojenských požitcích zaopatřovacích, nebo

*) § 18 zákona č. 55/1956 Sb.

**) § 15 téhož zákona.

vojenskému invalidovi ze stavu mužstva z doby před první světovou válkou,

d) důchody rodičů a sourozenců přiznané podle předpisů o důchodovém pojištění (zaopatření) platných před 1. lednem 1957,

e) příspěvky (starobní, úrazové, nadlepšovací a jiné příspěvky) podle § 6 zákona č. 16/1947 Sb., o umístění a jiném zaopatření zaměstnanců na zkonfiskovaném zemědělském majetku a jejich rodinných příslušníků.

(2) Je-li některá z dávek uvedených v předchozím odstavci vyplácena k 30. červnu 1964 vedle starobního, invalidního (částečného invalidního), vdovského, sirotčího nebo sociálního důchodu anebo vedle důchodu manželky, slučuje se s tímto důchodem v jediný důchod a považuje se za tento důchod.

(3) Jestliže poživateli některé z dávek uvedených v odstavci 1 vznikne nárok na důchod z důchodového zabezpečení, platí o souběhu těchto nároků obdobně § 56 odst. 2; po úpravě podle tohoto ustanovení se dávka slučuje s důchodem z důchodového zabezpečení v jediný důchod a považuje se za tento důchod.

§ 122a

Úprava důchodů rodičů a sourozenců

Důchody rodičů a sourozenců přiznané podle předpisů o důchodovém pojištění (zaopatření) platných před 1. lednem 1957, které jsou jediným zdrojem příjmu důchodce, lze zvýšit na částku 550 Kčs měsíčně; má-li důchodce též jiný příjem (důchod), může být důchod rodičů a sourozenců zvýšen tak, aby úhrn tohoto důchodu a jiného příjmu (důchodu) činil 550 Kčs měsíčně. Je-li na důchod odkázán též rodinný příslušník důchodce, může být tento důchod zvýšen na částku 900 Kčs měsíčně; má-li důchodce nebo takový rodinný příslušník též jiný příjem (důchod), může být důchod rodičů a sourozenců zvýšen tak, aby úhrn tohoto důchodu a jiného příjmu (důchodu) činil 900 Kčs měsíčně. Ustanovení § 18 odst. 6 platí obdobně.

§ 123

Sloučení důchodů vyplácených různými orgány

(1) Jestliže se vedle výsluhového, invalidního (částečného invalidního) nebo vdovského důchodu, na nějž vznikl nárok před 1. říjnem 1964 podle předpisů o důchodovém zaopatření příslušníků ozbrojených sil, vyplácí důchod téhož druhu podle předpisů o důchodovém zabezpečení pracovníků, slučuje se od 1. října 1964 nižší důchod s vyšším důchodem v jeden důchod a důchod takto sloučený vyplácí orgán, který vyplácel vyšší důchod.

(2) Ustanovení předchozího odstavce platí též pro sloučení některé z dávek uvedených v § 122 odst. 1 nebo některého z obdobných důchodů z důchodového zaopatření příslušníků ozbrojených sil s jiným důchodem poskytovaným z důchodového zabezpečení pracovníků nebo z důchodového zaopatření příslušníků ozbrojených sil; sejde-li se však některá z dávek uvedených v § 122 odst. 1 se sociálním důchodem, slučuje se tato dávka s tímto důchodem.

(3) Jestliže se sejde vdovský důchod s důchodem starobním nebo invalidním (částečným invalidním), vyplácí oba důchody orgán, který vyplácí starobní nebo invalidní (částečný invalidní) důchod.

§ 124

Úprava výše vyplácených dávek a jejich souběh s jiným důchodem nebo příjmem

(1) Pro dávky, na něž vznikl nárok před 1. červencem 1964, platí ustanovení tohoto zákona

a) o nejnižší výměře sirotčího důchodu jednostranně osiřelého dítěte (§ 34 odst. 3),

b) o výměře sirotčího důchodu oboustranně osiřelého dítěte (§ 34 odst. 4), pokud vyplácený sirotčí důchod není vyšší,

c) o souběhu důchodů s důchody ze sociálního zabezpečení (pojištění) vyplácenými z ciziny (§ 56 odst. 3),

d) o poskytování starobního důchodu při dalším zaměstnání a pracovní činnosti v jednotném zemědělském družstvu (§ 15 odst. 4),

e) o souběhu vdovského důchodu s příjmem z výdělečné činnosti (§ 32) nebo sirotčího důchodu i s jiným příjmem (§ 33 odst. 4 a 6),

f) o omezení výplaty dávek (§ 38 odst. 8 a § 54) a o výplatě dávek jiné osobě (§ 55 odst. 2).

(2) Starobní a invalidní důchody, na něž vznikl nárok před 1. lednem 1957, nesmějí být vyšší než starobní a invalidní důchody v nejvyšší výměře stanovené podle tohoto zákona pevnými částkami a snížené o částku rovnou zvláštní dani z důchodu.

(3) Vdovský důchod vyměřený z důchodu, na nějž vznikl nárok před 1. červencem 1964, nesmí činit více než

1320 Kčs měsíčně, jde-li o důchod po pracovníku I. pracovní kategorie;

1080 Kčs měsíčně, jde-li o důchod po pracovníku II. pracovní kategorie;

960 Kčs měsíčně, jde-li o důchod po pracovníku III. pracovní kategorie.

(4) Důchody vyplácené podle předpisů platných před 1. červencem 1964, na něž se vztahují ustanovení předchozích odstavců, budou upraveny, popřípadě bude zastavena jejich výplata, počínajíc splátkou splatnou v červenci 1964. Splátky na starobní a vdovské důchody za měsíc červenec až září 1964 se považují za zálohy na důchod. Přeplatky vzniklé do konce září 1964, které nelze zúčtovat s dalšími splátkami důchodu, nebudou vymáhány, jestliže jde o přeplatky na důchodech náležejících podle předpisů platných před 1. červencem 1964 i při dalším zaměstnání a jestliže důchodce splnil svou ohlašovací povinnost (§ 108 odst. 4).

§ 125

Úprava nároků získaných v dřívějším veřejném penzijním zaopatření, v penzijním nadlepšení a ze závazků rozpočtových a hospodářských organizací

(1) Nároky získané v dřívějším veřejném penzijním zaopatření ke dni 31. března 1950 na zvýšení důchodů podle § 3 odst. 1 a 2 vládního nařízení č. 113/1950 Sb., § 3 odst. 1 a 2 vládního nařízení č. 114/1950 Sb. a § 7 odst. 1 a 2 vládního nařízení č. 115/1950 Sb. se u důchodů, na něž vznikl nárok před 1. červencem 1964, zachovávají v dosavadní výši, jestliže spolu s důchodem z důchodového zabezpečení, k němuž náležejí, nepřesahují částku 1000 Kčs měsíčně; přesahují-li tuto částku, zachovávají se až do částky 100 Kčs měsíčně, úhrn důchodu a tohoto zvýšení se však touto úpravou nesmí snížit pod částku 1000 Kčs měsíčně.

(2) Vznikne-li nárok na starobní nebo invalidní důchod z důchodového zabezpečení po 30. červnu 1964, zachovávají se nároky na zvýšení důchodu podle předchozího odstavce, jestliže úhrn důchodu a zvýšení nepřesahuje částku 1000 Kčs měsíčně, nejvýše však do výše 70 %, popřípadě 60 % průměrného měsíčního výdělku (§ 13 odst. 4 a § 23 odst. 4); přesahuje-li tento úhrn částku 1000 Kčs měsíčně, zachovávají se až do částky 100 Kčs měsíčně, nejvýše však do výše 70 %, popřípadě 60 % průměrného měsíčního výdělku. Ustanovení § 18 odst. 1 a 4 a § 28 odst. 1 a 3 platí obdobně.

(3) Ustanovení předchozích odstavců platí též o důchodech z penzijního nadlepšení a o příplatcích k důchodům z důchodového zabezpečení vzniklých ze závazků rozpočtových a hospodářských organizací.

(4) Náleží-li oprávněnému více nároků získaných v dřívějším veřejném penzijním zaopatření, v penzijním nadlepšení a ze závazků rozpočtových a hospodářských organizací podle předchozích odstavců, platí jejich ustanovení o úhrnu těchto nároků.

(5) Zvýšení důchodu podle odstavců 1 a 2, důchod z penzijního nadlepšení a příplatek k důchodu podle odstavce 3 se slučují s důchodem z důchodového zabezpečení a považují se za tento důchod.

§ 126

Zvláštní daň z důchodu

(1) Ustanovení § 63 a 65 o zvláštní dani z důchodu se vztahují též

a) na starobní a invalidní (částečné invalidní) důchody, na něž vznikl nárok v době od 1. ledna 1957 do 30. června 1964;

b) na starobní a invalidní důchody, na něž vznikl nárok před 1. lednem 1957 a jež

1. byly přiznány nebo nově vyměřeny podle předpisů o sociálním zabezpečení platných po 31. prosinci 1956 anebo

2. nebyly podrobeny dani ze mzdy a byly po 31. prosinci 1956 zvýšeny;

c) na vdovské a sirotčí důchody vyměřené z důchodů uvedených pod písm. a) a b);

d) na osobní důchody.

(2) Požívá-li důchodce dva nebo více důchodů z důchodového zabezpečení (pojištění), podléhá zvláštní dani z důchodu úhrn všech důchodů, a to i tehdy, jestliže nárok na některý z těchto důchodů vznikl před 1. lednem 1957.

(3) Zvýšení důchodu za dobu dalšího zaměstnání vykonávaného před 1. červencem 1964 nepodléhá zvláštní dani z důchodu, jestliže pracovník byl zaměstnán ke dni 1. července 1964 a jde o zvýšení za dobu zaměstnání

a) I. nebo II. pracovní kategorie nebo

b) III. pracovní kategorie, po kterou pracovník nepobíral starobní důchod nebo jeho část.

(4) Nebyl-li důchodce zaměstnán ke dni 1. července 1964, vyloučí se na žádost důchodce ze zdanění zvýšení důchodu za dobu dalšího zaměstnání (odstavec 3) a za dobu odbojové činnosti a věznění (internace) z politických, národnostních nebo rasových důvodů v době nesvobody.

§ 127

Úprava zaopatřovacího příspěvku

Zaopatřovací příspěvek, který je vyplácen podle předpisů platných před 1. červencem 1964 členům rodin občanů konajících službu v ozbro-

jených silách ke dni 30. června 1964, se podle tohoto zákona upraví, popřípadě se zastaví jeho výplata počínajíc červencem 1964.

Díl druhý

Přechodná ustanovení

Sociální zabezpečení vojáků z povolání

§ 128

Základní ustanovení

(1) Nároky na dávky, jejichž podmínky se splnily před 1. říjnem 1964, se posuzují podle předpisů o důchodovém zaopatření platných před 1. říjnem 1964, pokud se dále nestanoví jinak.

(2) Dávky důchodového zaopatření přiznané podle předpisů platných před 1. říjnem 1964 se považují za dávky podle tohoto zákona, a to ve výši, v jaké náležely ke dni 30. září 1964, pokud nevyplývá něco jiného z § 131 až 134, 136 a 137; přitom se výsluhový důchod považuje za starobní důchod. Další trvání nároku na tyto dávky se posuzuje podle tohoto zákona s odchylkami stanovenými v § 131, 134 a 136.

(3) Ustanovení § 108 odst. 4 platí obdobně.

§ 129

Kategorie funkcí

(1) Doba služby konané v ozbrojených silách od 9. května 1945 do 31. prosince 1964 se hodnotí jako výkon funkce I. kategorie.

(2) Ministři národní obrany a vnitra stanoví, které doby před 9. květnem 1945*) a v jakém rozsahu se hodnotí jako výkon funkce I. nebo II. kategorie.

(3) Ministři národní obrany a vnitra mohou též povolovat výjimky z podmínky 20 let služby v I. nebo v II. kategorii, stanovené pro vznik nároku na starobní důchod, vojákům z povolání, kteří tuto podmínku nemohou splnit pro svůj věk a zúčastnili se intenzívní výstavby ozbrojených sil.

§ 130

Zachování dřívějšího důchodového základu

Jestliže důchodce požívá nebo požíval výsluhový nebo invalidní (částečný invalidní) důchod, vyměřený podle předpisů platných od 1. ledna 1953 do 30. září 1964 z důchodového základu, nesmí být starobní nebo invalidní (částečný invalidní) důchod v ozbrojených silách, na nějž vznikl nárok po 30. září 1964, vyměřen z nižšího průměrného měsíčního výdělku, než je uvedeno v § 133.

§ 131

Výsluhový důchod

(1) Poživateli výsluhového důchodu, jemuž vznikl nárok na tento důchod v době od 1. ledna 1953 do 30. září 1964 podle předpisů platných před 1. říjnem 1964**) a který je starší 55 let, náleží od 1. října 1964 starobní důchod,

a) má-li 20 roků služby v ozbrojených silách, v dosavadní výměře výsluhového důchodu, ne však více než 90 % průměrného měsíčního výdělku neomezeného podle § 9 odst. 3 a sníženého o částku rovnou dani ze mzdy stanovené ke dni splnění podmínek pro nárok na důchod;

b) nemá-li 20 roků služby v ozbrojených silách, v dosavadní výměře výsluhového důchodu, ne však více, než kolik by činil starobní důchod po omezení podle § 100 odst. 3.

(2) Pracujícímu důchodci staršímu 55 let, jemuž byl důchod upraven podle předchozího odstavce, se zvyšuje nárok na tento důchod

a) za dobu zaměstnání před 1. říjnem 1964 podle předpisů platných před tímto dnem; jde-li o dobu, po kterou měl nárok na zvyšování důchodu o 4 % důchodového základu (§ 133), zvyšuje se nárok na důchod i za dobu kratší než rok, a to za každé tři měsíce zaměstnání o 1 % tohoto základu;

b) za dobu zaměstnání po 30. září 1964 podle ustanovení o zvyšování nároku na plný starobní důchod (§ 16).

(3) Výplata výsluhového důchodu se zastavuje dnem 30. září 1964 důchodci, který k tomuto dni nedosáhl věku 55 let. Je-li invalidní nebo částečně invalidní, bude mu přiznán invalidní (částečný invalidní) důchod. Pokud nesplní podmínky nároku na invalidní (částečný invalidní) nebo na starobní důchod, náleží mu příspěvek podle zvláštních předpisů. Po dosažení věku 60 let (výkonný letec po dosažení věku 55 let) má nárok na starobní důchod ve výši upravené podle předchozích odstavců.

(4) Zaopatřovací požitky, které byly přiznány při propuštění ze služby v ozbrojených silách ze zdravotních důvodů před 1. lednem 1953 a jejichž poživatelé dosáhli před 1. říjnem 1964 věku 60 let, se považují za starobní důchody.

(5) Ustanovení § 101 platí obdobně.

*) Např. doba služby v 1. československém armádním sboru v SSSR.

**) Zákon č. 89/1952 Sb., o důchodovém zaopatření příslušníků ozbrojených sil, a zákon č. 33/1957 Sb., o sociálním zaopatření příslušníků ozbrojených sil, ve znění zákona č. 18/1959 Sb.

§ 132

Invalidní a částečný invalidní důchod

(1) Poživateli invalidního důchodu, jemuž vznikl nárok na tento důchod v době od 1. ledna 1953 do 30. září 1964 podle předpisů platných před 1. říjnem 1964, náleží od 1. října 1964 invalidní důchod,

a) má-li 20 roků služby v ozbrojených silách nebo jestliže jeho invalidita vznikla v přímé souvislosti s výkonem této služby, v dosavadní výměře, ne však více než 90 % průměrného měsíčního výdělku stanoveného podle § 131 odst. 1 písm. a);

b) v ostatních případech v dosavadní výměře, ne však více než 70 % průměrného měsíčního výdělku; zvýšení přesahující tuto hranici náleží, jen jde-li o zvýšení za dobu odbojové činnosti a věznění (internace) z politických, národnostních nebo rasových důvodů v době nesvobody. Invalidní důchod nesmí přitom přesáhnout 90 % průměrného měsíčního výdělku stanoveného podle § 131 odst. 1 písm. a) a spolu s jakýmkoli jiným důchodem z důchodového zabezpečení (pojištění) ani částku 1800 Kčs měsíčně.

(2) Poživateli částečného invalidního důchodu, jemuž vznikl nárok na tento důchod v době od 1. ledna 1953 do 30. září 1964 podle předpisů platných před 1. říjnem 1964, náleží od 1. října 1964 částečný invalidní důchod v dosavadní výměře, nejvýše však

a) má-li 20 roků služby v ozbrojených silách nebo jestliže jeho částečná invalidita vznikla v přímé souvislosti s výkonem této služby, v částce 1000 Kčs měsíčně, a jde-li o výkonného letce, v částce 1100 Kčs měsíčně;

b) v ostatních případech v částce 900 Kčs měsíčně.

(3) Zaopatřovací požitky, které byly přiznány při propuštění ze služeb v ozbrojených silách ze zdravotních důvodů před 1. lednem 1953, se považují za invalidní důchody, jestliže jejich poživatelé nedosáhli před 1. říjnem 1964 věku 60 let.

(4) Stal-li se poživatel invalidního důchodu, na nějž vznikl nárok před 1. říjnem 1964, po tomto dni jen částečně invalidním, vyměří se částečný invalidní důchod ve výši poloviny invalidního důchodu podle odstavce 1, popřípadě podle odstavce 3.

(5) Stal-li se poživatel částečného invalidního důchodu, na nějž vznikl nárok před 1. říjnem 1964, po tomto dni plně invalidním, vyměří se invalidní důchod podle části první tohoto zákona.

§ 133

(1) Pro úpravu důchodů podle § 131 a 132, které byly přiznány podle zákona č. 33/1957 Sb., o sociálním zaopatření příslušníků ozbrojených sil, ve znění zákona č. 18/1959 Sb., se považuje za průměrný měsíční výdělek dosavadní důchodový základ.

(2) Pro úpravu důchodů podle § 131 a 132, které byly přiznány podle zákona č. 89/1952 Sb., o důchodovém zaopatření příslušníků ozbrojených sil, se považuje za průměrný měsíční výdělek dosavadní důchodový základ upravený obdobně podle předpisů uvedených v předchozím odstavci.

§ 134

Vdovský důchod

(1) Vdovský důchod, který byl přiznán podle předpisů o sociálním zaopatření příslušníků ozbrojených sil platných po 31. prosinci 1956 a na nějž vznikl nárok před 1. říjnem 1964, nesmí činit více než

1320 Kčs měsíčně, jde-li o vdovu po výkonném letci;

1200 Kčs měsíčně, jde-li o vdovu po vojáku z povolání (důchodci), který měl nejméně 20 roků služby v ozbrojených silách, nebo jestliže k jeho úmrtí (invaliditě) došlo v přímé souvislosti s výkonem této služby;

1080 Kčs měsíčně v ostatních případech.

(2) Vdovské důchody přiznané podle předpisů o důchodovém zaopatření platných před 1. lednem 1957 a vdovské důchody vyměřené i po tomto dni z důchodů přiznaných podle těchto předpisů nesmí přesahovat částky uvedené v předchozím odstavci a snížené o zvláštní daň z důchodu.

(3) Další trvání nároku na vdovský důchod se posuzuje podle § 30; prováděcí předpisy stanoví, v kterých případech zůstává zachován nárok na vdovský důchod vdově, jejíž manžel zemřel následkem úrazu utrpěného v přímé souvislosti s výkonem služby v ozbrojených silách.

(4) Ustanovení § 120 platí obdobně.

§ 135

Nároky na důchody, jež vzniknou v době od 1. října do 31. prosince 1964

Pro nároky na důchody, jejichž podmínky se splní v době od 1. října do 31. prosince 1964, platí ustanovení tohoto zákona s těmito odchylkami:

a) dobou zaměstnání a náhradní dobou je započitatelná doba podle předpisů platných před 1. říjnem 1964,

b) doba zaměstnání potřebná pro vznik nároku na starobní důchod činí nejméně 20 roků,

c) průměrným měsíčním výdělkem je důchodový základ podle předpisů platných před 1. říjnem 1964,

d) hranice věku potřebného pro vznik nároku na starobní důchod je aspoň 55 let, u žen bez zřetele na počet vychovaných dětí a u mužů bez zřetele na ustanovení § 99,

e) výše starobního důchodu, invalidního (částečného invalidního) důchodu a invalidního (částečného invalidního) důchodu při pracovním úrazu se stanoví podle předpisů platných před 1. říjnem 1964; výše těchto důchodů však nesmí přesahovat výměru stanovenou v § 131 a 132.

§ 136

(1) Ustanovení § 111, 112, 122 až 125 platí obdobně též pro nároky na dávky z důchodového zaopatření v ozbrojených silách.

(2) Občanům, kterým byl podle předpisů platných před 1. říjnem 1964 snížen (odňat) výsluhový důchod v důsledku odnětí vojenské hodnosti nebo hodnosti příslušníka bezpečnostního sboru, může být po 60. roce věku přiznán starobní důchod až do plné výměry podle tohoto zákona, jestliže svou prací pro společnost prokázali snahu odčinit skutečnosti, jež byly důvodem pro snížení nebo odnětí (nepřiznání) důchodu, nebo jsou-li pro to jiné důvody hodné zvláštního zřetele.

§ 137

Zvláštní daň z důchodu

(1) Ustanovení § 63 až 65 o zvláštní dani z důchodu se vztahují též

a) na výsluhové a invalidní (částečné invalidní) důchody přiznané podle zákona č. 33/1957 Sb.;

b) na odpočivné a invalidní (částečné invalidní) důchody přiznané podle zákona č. 89/1952 Sb., jejichž výměra byla upravena podle § 131 až 133;

c) na vdovské důchody uvedené v § 134 odst. 1;

d) na sirotčí důchody přiznané podle zákona č. 33/1957 Sb.;

e) na osobní důchody.

(2) Zvláštní dani z důchodu nepodléhají odpočivné (výsluhové) a invalidní (částečné invalidní) důchody přiznané podle zákona č. 89/1952 Sb., jejichž výměra nebyla upravena podle § 131 až 133; tyto důchody však nesmějí přesahovat výměru starobního, popřípadě invalidního důchodu stanovenou podle § 131 a 132 a sníženou o částku rovnou zvláštní dani z důchodu.

(3) Ustanovení § 126 odst. 2 až 4 platí obdobně.

§ 138

Ministři národní obrany a vnitra mohou povolovat výjimky z předchozích ustanovení tohoto dílu v případech hodných zřetele přímým účastníkům boje proti fašismu a pozůstalým po nich.*)

Díl třetí

Závěrečná ustanovení

§ 139

Povinnosti závodu

(1) Kde se v tomto zákoně mluví o závodech, rozumějí se jimi též rozpočtové, hospodářské a jiné organizace.

(2) Působnost orgánů Revolučního odborového hnutí vyplývající z tohoto zákona plní ve výrobních družstvech obdobné družstevní orgány.

§ 140

Zvyšování nízkých důchodů

(1) Vzhledem k úsporám na výdajích sociálního zabezpečení, jichž bude dosaženo zdaněním důchodů a úpravou některých důchodů, budou v roce 1964 některé nízké důchody zvýšeny.

(2) Vláda může v souladu s rozvojem národního hospodářství a možnostmi naší společnosti stanovit zásady pro další zvyšování nízkých důchodů, jejichž příjemci nemohou dosáhnout zvýšení svého důchodu další prací pro stáří nebo neschopnost k práci.

§ 141

Zvyšování výchovného a sirotčího důchodu

Vláda Československé socialistické republiky může v souladu s dlouhodobým programem společenské péče o rodiny s nezaopatřenými dětmi

a) zvyšovat sazby výchovného, popřípadě příplatek k němu (§ 38), a přiznávat k němu jednorázovou výpomoc,

b) zvyšovat nejnižší a nejvyšší výměru sirotčího důchodu jednostranně osiřelého dítěte a výši sirotčího důchodu oboustranně osiřelého dítěte (§ 34).

§ 142

Odstraňování tvrdostí

(1) Tvrdosti, které by se vyskytly při provádění tohoto zákona, může odstraňovat ministr práce a sociálních věcí**), a pokud jde o zaopatřovací příspěvek a dávky zabezpečení umělců a důchodců v nemoci, okresní národní výbory.

*) Srov. poznámku k § 96.

**) Srov. poznámku k § 56 odst. 3.

(2) Ministr práce a sociálních věcí*) může se souhlasem vlády přenést svou pravomoc uvedenou v předchozím odstavci na národní výbory.

(3) V oborech své působnosti mohou odstraňovat tvrdosti ministři národní obrany a vnitra.**)

§ 143

Prováděcí předpisy

(1) Ministerstvo práce a sociálních věcí*) stanoví v dohodě s Ústřední radou odborů podrobnosti k provedení tohoto zákona; přitom může stanovit ve prospěch pracovníků odchylky od zákona, zejména stanovit, kdy se zachovávají výhody ze zaměstnání I. (II.) pracovní kategorie i po skončení zaměstnání v této kategorii, jak se hodnotí doba zaměstnání I. (II.) pracovní kategorie, bylo-li takové zaměstnání přerušeno, a které náhradní doby se započítávají v I. (II.) pracovní kategorii nebo násobkem, popřípadě stanovit též odchylky potřebné pro použití automatizovaného způsobu výpočtu podkladů pro vyměření důchodu.

(2) Ministerstvo práce a sociálních věcí*) může v dohodě s Ústřední radou odborů stanovit, že i jiní občané mají nárok na dávky důchodového zabezpečení s odchylkami stanovenými v prováděcích předpisech.

(3) Ministerstvo práce a sociálních věcí*) upraví

a) u umělců zabezpečení v nemoci, zabezpečení matky a dítěte obdobně podle úpravy platné pro pracovníky v pracovním poměru, zabezpečení v době vojenského cvičení a důchodové zabezpečení; přitom stanoví základ pro výpočet důchodu a základ pro určení příspěvku na částečnou úhradu nákladů na zabezpečení umělců a jeho výši;

b) podmínky, rozsah a výši dávek ze zabezpečení matky a dítěte občanů, kteří poskytují služby na základě povolení národního výboru; rozhodování o těchto dávkách a jejich výplata náleží okresním národním výborům.

(4) V oborech své působnosti stanoví podrobnosti k provedení tohoto zákona ministerstva národní obrany a vnitra.**)

Díl čtvrtý

§ 144

Zrušovací ustanovení

Zrušují se:

1. nařízení č. 292/1944 Sb., o dalším zjednodušení ve veřejnoprávním sociálním pojištění;
2. § 17 zákona č. 255/1946 Sb., o příslušnících československé armády v zahraničí a o některých jiných účastnících národního boje za osvobození;
3. zákon č. 17/1947 Sb., o uznání nároků získaných u cizozemských nositelů sociálního pojištění;
4. zákon č. 29/1950 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon o uznání nároků získaných u cizozemských nositelů sociálního pojištění;
5. § 1 č. 2 a 4, § 11 a § 17 až 23 zákona č. 64/1950 Sb., o sociálním zabezpečení osob povolaných k službě v branné moci a jejich rodinných příslušníků;
6. § 9 a 10 a § 15 až 24 vládního nařízení č. 131/1950 Sb., jímž se provádí zákon o sociálním zabezpečení osob povolaných k službě v branné moci a jejich rodinných příslušníků, ve znění vládního nařízení č. 18/1953 Sb.;
7. § 2 odst. 1 písm. c), § 3 odst. 3 a § 4 písm. b) zákona č. 76/1952 Sb., o dani ze mzdy, a předpisy je provádějící; z § 3 odst. 1 tohoto zákona se vypouštějí slova „a důchody“;
8. vládní nařízení č. 10/1953 Sb., o některých opatřeních v oboru penzijního nadlepšení;
9. vládní nařízení č. 53/1956 Sb., o zvýšení některých důchodů z důchodového zabezpečení;
10. zákon č. 55/1956 Sb., o sociálním zabezpečení;
11. vládní nařízení č. 57/1956 Sb., o nemocenském pojištění a důchodovém zabezpečení členů výrobních družstev, pokud upravuje věci důchodového zabezpečení;
12. zákon č. 33/1957 Sb., o sociálním zaopatření příslušníků ozbrojených sil;
13. § 13 vládního nařízení č. 34/1958 Sb., o dalších přesunech působnosti a jiných zjednodušeních ve státní správě;
14. zákon č. 41/1958 Sb., o některých změnách v sociálním zabezpečení;
15. vládní nařízení č. 48/1958 Sb., o úpravě penzijních nároků založených na závazcích rozpočtových a hospodářských organizací;
16. zákon č. 17/1959 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon o sociálním zabezpečení;
17. zákon č. 18/1959 Sb., o některých změnách v sociálním zaopatření příslušníků ozbrojených sil;
18. vládní nařízení č. 19/1959 Sb., o úpravě nároků na starobní důchod po dobu zaměstnání;
19. vládní vyhláška č. 151/1960 Sb., o organizaci a působnosti posudkových komisí sociálního zabezpečení;
20. § 30 odst. 3 zákona č. 40/1961 Sb., o obraně Československé socialistické republiky;

*) Srov. poznámku k § 56 odst. 3.

**) Srov. poznámku k § 96.

21. vládní vyhláška č. 84/1962 Sb., o organizaci a působnosti užších komisí dávkových a užších komisí sociální péče;
22. § 17 odst. 3 zákona č. 58/1964 Sb., o zvýšení péče o těhotné ženy a matky.

§ 145

Účinnost

(1) Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. července 1964, s výjimkou ustanovení uvedených v následujících odstavcích.

(2) Dnem 1. října 1964 nabývají účinnosti ustanovení o sociálním zabezpečení vojáků z povolání a příslušníků bezpečnostních sborů, s výjimkou ustanovení o kategoriích funkcí (§ 96), o průměrném měsíčním výdělku (§ 98), o starobním důchodu (§ 99) a jeho výši (§ 100) a o výši invalidního důchodu (§ 102), jež nabývají účinnosti dnem 1. ledna 1965.

(3) Dnem 1. ledna 1965 nabývají účinnosti ustanovení

1. o době zaměstnání a o náhradních dobách (§ 6 a 7) a o přerušení zaměstnání (§ 8),
2. o podmínkách pro nárok na plný a poměrný starobní důchod (§ 11 a 12), pokud upravují délku doby zaměstnání potřebnou pro nárok na starobní důchod a hranici věku potřebného pro nárok žen na starobní důchod se zřetelem k počtu vychovaných dětí,
3. o invalidním (částečném invalidním) důchodu v mimořádných případech (§ 27 odst. 1 a 2),
4. o výši invalidního důchodu (§ 23 odst. 1 až 3),
5. o výši částečného invalidního důchodu (§ 25),
6. o výši invalidního (částečného invalidního) důchodu při pracovním úrazu (§ 26),
7. o důchodovém zabezpečení občanů konajících službu v ozbrojených silách (§ 40 až 42).

Zákon č. 89/1968 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon o sociálním zabezpečení družstevních rolníků a zákon o sociálním zabezpečení, nabyl účinnosti dne 1. července 1968, zákon č. 161/1968 Sb., o zvláštním přídavku k dávkám, o změnách v důchodovém zabezpečení účastníků odboje a o některých dalších změnách v sociálním zabezpečení, nabyl účinnosti dne 1. ledna 1969, zákon č. 71/1970 Sb., o úpravě některých nízkých důchodů a o dalších změnách v sociálním zabezpečení, nabyl účinnosti dne 1. října 1970 a zákon č. 106/1971 Sb., o zvýšení důchodů starodůchodců a některých nízkých důchodů v sociálním zabezpečení, nabyl účinnosti dne 20. října 1971.

Dr. **Hanes** v. r.

PŘEHLED ZÁKONA O SOCIÁLNÍM ZABEZPEČENÍ

Rozsah sociálního zabezpečení . . § 1—2

ČÁST PRVNÍ

DŮCHODOVÉ ZABEZPEČENÍ PRACOVNÍKŮ

Díl první: Základní ustanovení . . § 3—9

Díl druhý: Dávky důchodového zabezpečení . . . . . § 10—39

ČÁST DRUHÁ

ZABEZPEČENÍ OBČANŮ KONAJÍCÍCH SLUŽBU V OZBROJENÝCH SILÁCH A ČLENŮ JEJICH RODIN

Díl první: Důchodové zabezpečení občanů konajících službu v ozbrojených silách . . . . . § 40—42

Díl druhý: Zabezpečení členů rodin občanů konajících službu v ozbrojených silách . . . . . § 43—50

ČÁST TŘETÍ

ZABEZPEČENÍ DŮCHODCŮ V NEMOCI . . . . . § 51

ČÁST ČTVRTÁ

SPOLEČNÁ USTANOVENÍ O DÁVKÁCH . . . . . § 52—65

ČÁST PÁTÁ

SLUŽBY SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ

Díl první: Všeobecná ustanovení . § 66

Díl druhý: Péče o občany se změněnou pracovní schopností . . § 67—75

Díl třetí: Péče o občany těžce poškozené na zdraví a staré občany . . . . . § 76—78

Díl čtvrtý: Péče o občany, kteří potřebují zvláštní pomoc . . . § 79

Díl pátý: Společná ustanovení . . § 80—81

ČÁST ŠESTÁ

ORGANIZACE A ŘÍZENÍ

Díl první: Organizace sociálního zabezpečení . . . . . § 82—87

Díl druhý: Řízení . . . . . § 88—94

ČÁST SEDMÁ

SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ VOJÁKŮ Z POVOLÁNÍ A PŘÍSLUŠNÍKŮ BEZPEČNOSTNÍCH SBORŮ

Úvodní ustanovení . . . . . § 95

Díl první: Důchodové zabezpečení . § 96—104

Díl druhý: Služby sociálního zabezpečení . . . . . § 105

Díl třetí: Organizace a řízení . . . § 106—107

ČÁST OSMÁ

DŮCHODOVÉ ZABEZPEČENÍ ÚČASTNÍKŮ ODBOJE . . . . . § 107a—107k

ČÁST DEVÁTÁ

USTANOVENÍ PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ

Díl první: Přechodná ustanovení. Sociální zabezpečení pracovníků . . . . . § 108—127

Díl druhý: Přechodná ustanovení. Sociální zabezpečení vojáků z povolání . . . . . § 128—138

Díl třetí: Závěrečná ustanovení . . § 139—143

Díl čtvrtý: Zrušovací ustanovení . § 144

Účinnost . . . . . § 145

6

NAŘÍZENÍ VLÁDY

Československé socialistické republiky

ze dne 16. února 1972

o změně nařízení vlády Československé socialistické republiky č. 61/1971 Sb., o čestném odznaku „Za ochranu hranic ČSSR"

Vláda Československé socialistické republiky nařizuje podle § 9 odst. 4 zákona č. 62/1962 Sb., o propůjčování vyznamenání:

Čl. I

Nařízení vlády Československé socialistické republiky č. 61/1971 Sb., o čestném odznaku „Za ochranu hranic ČSSR", se mění takto:

1. Ustanovení § 3 zní:

„§ 3

(1) Čestný odznak „Za ochranu hranic ČSSR" udělují příslušníkům Pohraniční stráže a pomocníkům Pohraniční stráže ministr vnitra ČSSR a příslušníkům Sboru národní bezpečnosti, členům Pomocné stráže Veřejné bezpečnosti a jiným občanům ministr vnitra ČSSR a ministři vnitra ČSR a SSR.

(2) Zároveň s čestným odznakem „Za ochranu hranic ČSSR" se odevzdává doklad o jeho udělení."

2. Ustanovení § 4 zní:

„§ 4

(1) Podrobnosti o udělování čestného odznaku „Za ochranu hranic ČSSR" stanoví ministr vnitra ČSSR.

(2) Věci čestného odznaku „Za ochranu hranic ČSSR" spravuje federální ministerstvo vnitra."

Čl. II

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Dr. **Štrougal** v. r.

7

REDAKČNÍ SDĚLENÍ

o opravě tiskových chyb

1. **ve vyhlášce federálního ministerstva financí a předsedy Státní banky československé č. 140/1971 Sb., o financování reprodukce základních prostředků, českého vydání,**
2. **ve vyhlášce federálního ministerstva financí a Ústřední rady Československého Revolučního odborového hnutí č. 162/ 1971 Sb., o fondu kulturních a sociálních potřeb, českého vydání**
3. **v datu vydání částky 1/1972 slovenského vydání**

1. V § 19 odst. 1 vyhlášky č. 140/1971 Sb. bylo chybně vytištěno na konci druhé řádky: „14 a 16" místo správného „14 až 16", takže první dva řádky správně zní takto: „(1) Federální ministerstvo financí může povolit výjimky z ustanovení § 2 až 10, 12, 14 až 16 . . .".
2. V § 10 ods. 3 vyhlášky č. 162/1971 Sb. vypadla nedopatřením v tisku třetí řádka a místo ní byla otištěna dvakrát druhá řádka. Správné znění tohoto odstavce 3 je toto: "(3) Jestliže pracovník obdržel státní vyznamenání, je možno v běžném nebo příštím roce jemu a jeho manželce (manželovi) poskytnout příspěvek na dopravné, ubytování a stravování."
3. V částce 1/1972 je v datu vydání chybně vytištěn rok 1971 místo správného 1972.

Redakce

Vydavatel: Federální statistický úřad — **Redakce:** Praha 1 - Malá Strana, Tržiště 9, telefon 53 38 41 až 49 — **Administrace:** Statistická a evidenční vydavatelství tiskopisů, n. p., Praha 1 - Malá Strana, Tržiště 9 — telefon 53 38 41 až 49 — Vychází podle potřeby — Roční předplatné je stanoveno za dodávku kompletního ročníku včetně rejstříku podle výměru ČCÚ č. 1646/22/71 a SCÚ č. 700-C/71-MC ze dne 22. 10. 1971 — **Roční předplatné činí 68,— Kčs** a vybírá se v I. čtvrtletí — Zrušení odběru se uznává jen ke konci každého kalendářního čtvrtletí, nejpozději 10 dní před stanoveným datem — Frankované reklamace se uznávají jen dojdou-li do 15 dnů po vydání reklamované částky — **Účet pro předplatné:** SBČS Praha 1 — účet č. 10-11-0328 1 — Novinová sazba povolena poštou Praha 07 číslo 313 348 Be 55 — **Tiskne:** Státní tiskárna, n. p., Praha 1 - Malá Strana, Karmelitská 6.
Dohlédací pošta — Praha 07